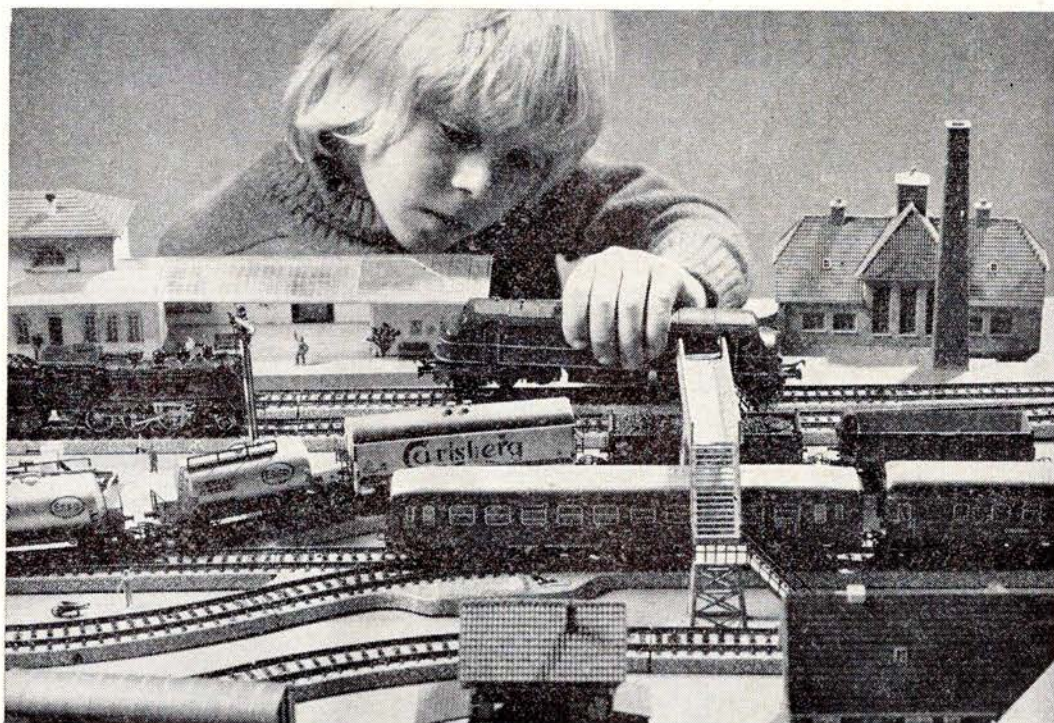

Jernbane-Bladet

Effektive sikringsanlæg skiller virkelighed fra leg...

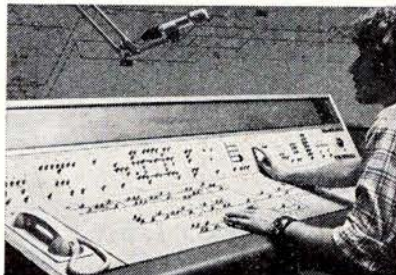
Det er fascinerende at lege med modeljernbane, at styre tog gennem sporskifter og stationer – det kan mange fædre tale med om. Ryger der et lokomotiv af sporet, er ulykken ikke så stor – det kommer op at stå igen og kører videre. Hos mange har en sådan situation fremkaldt den tanke, at det er en ansvarfuld og kompliceret opgave, at sikre virkelighedens togtrafik – ikke mindst nu hvor den kollektive trafik står for at skulle udbygges og intensiveres.

DSI er eksperter på dette område og har et betydeligt erfaringsgrundlag, hvorpå nye sikringsystemer udvikles.

Det er trygt at rejse med DSB, og DSI er med til at bringe tog og rejssende sikkert frem.

Kommandoposten,
Københavns Hovedbanegård

DANSK SIGNAL INDUSTRI A/S

STAMHOLMEN 175 DK-2650 HVIDOVRE

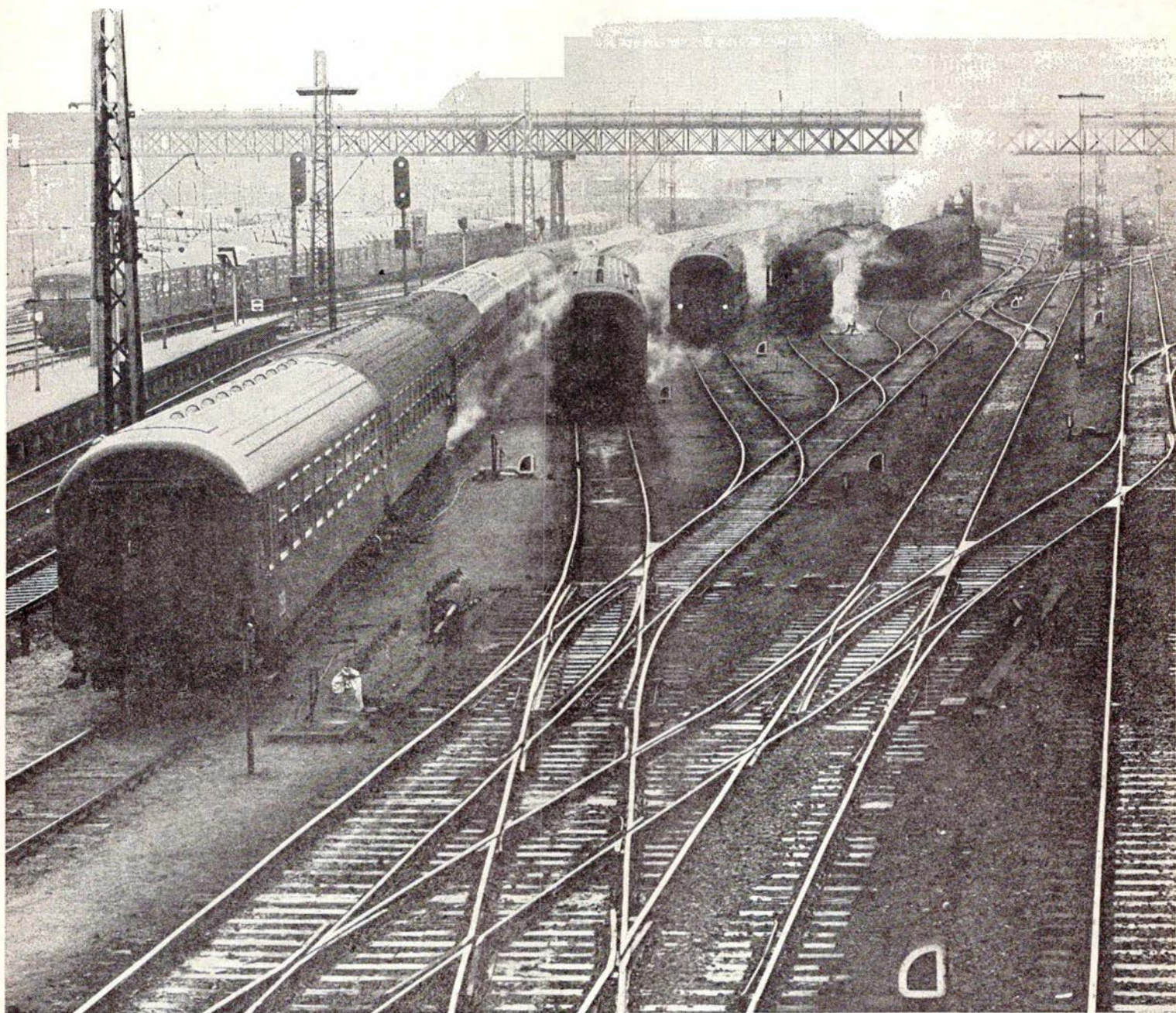
35. ÅRGANG

5

MAJ 1978

Tidsskrift for Stats- og Privatbanepersonalet

Storno Radiotelefoner er jernbaneudstyret der får alt det andet materiel til at fungere bedre

Hver 4. radiotelefon i Europa er fra Storno

Storno
RADIOTELEFONSYSTEMER

AALBORG (08) 16 14 33 . ÅRHUS (06) 28 11 22 . KØBENHAVN (01) 57 68 00 . KOLDING (05) 52 59 33 . ODENSE (09) 16 28 09

Jernbane-Bladet

Ekspedition:

Togfører V. Jonvald . Hvidovrevej 258
2650 Hvidovre
Telefon (01) 78 36 42

Redaktion:

Overtrafikassistent Tom Lauritsen
Rødby Færge (ansvarshavende)
Bopæl: Søvnøget 26, 4930 Maribo

Abonnement

35,00 kr. (inkl. moms) årlig
12 numre

Kan bestilles på postgiro 1 06 00 82
Jernbane-Bladet . 2650 Hvidovre

Medlem af

Dansk Fagpresseforening
og
International Tidsskriftsfederation

Tilsluttet Dansk Oplagskontrol

Tryk: Herfølge Bogtrykkeri . Herfølge

MAJ 1978

Maj causeri	5
Månedens emner	6
Privatbanenyt	7
Månedens foto	7
Erindres det	9
Entreprenørlokomotivet »C.J.6«	11
Da VNJ blev 75 år	13
Sporvejsmuseets åbning	14
Luksusvogn solgt på auktion	15
Halbergstadt-Blankenburg Eisenbahn ..	16
Nyt fra udenlandske baner	21
Nyt brugte færger til DSBs Østersørute	23
Postbefordring i USA en afsluttet epoke	25
Landet rundt	27
Fra klubberne	27
Dødsfald	29
Mødested	29
Boghjørnet	30
Humørspalten	30

DSB kiosker

er selvfølgelig det sted,
hvor De køber:

TOBAK

CHOKOLADE

DAGBLADE

UGEBLADE

MÅNEDSBLADE

BILLIGBØGER

PAPIRVARER

TOILETARTIKLER

FILM

m. m.

En verden af energi bæres frem af NKT kabler og ledninger.

Højt til vejs, inde og ude - under vandet
og under jorden - alle steder er der
behov for effektiv el-fremføring. NKT
leverer ledninger og kabler til alle
formål.

NKT

AKTIESELSKABET
NORDISKE KABEL- og TRAADFABRIKER
LA COURSEVEJ 7
2000 KØBENHAVN F

Maj causeri

SPORVEJSMUSEET – EN IMPONERENDE PRÆSTATION

I DISSE DAGE indvies og åbnes det gennem flere år under bygning værende sporvejsmuseum – Danmarks eneste – på godset Skjoldenæsholm ved Ringsted.

Det er foreningen »Sporvejshistorisk Selskab« – SHS – der står bag det imponerende projekt.

At det er imponerende, beviser den kendsgerning, at så godt som alt arbejdet er udført ved frivillig, ulønnet arbejdskraft, stillet til rådighed af interesserede medlemmer.

Men en forudsætning for, at man har kunnet nå så langt, som tilfældet er, er foreningens dynamiske ledelse gennem adskillige år. At etablere et sporvejsmuseum og vinde den goodwill i finansierende kredse, som SHS's ledelse har stået i spidsen for, kræver mere end almindelig positiv vilje, det kræver gode evner og kontakter. Og begge disse egenskaber har foreningens ledelse, ikke mindst den afgående formand, vist at have.

Når museet fredag den 26. maj indvies og de følgende dage åbnes, er det ikke ensbetydende med, at de flittige hænder lægges i skødet. Nej, driften af museet kræver manges indsats, og den fortsatte udbygning kræver også flittige hænder. I første omgang etableres kun en del af de påtænkte sporvejslinier, nemlig den metersporede, og her har arbejdsomme medlemmer hele vinteren lagt kræfterne i, i al slags vejr, for at blive færdig til åbningen.

Man kan ikke andet end glæde sig over den opbakning, etableringen af dette museum har fået i vide kredse. Når man tænker på de økonomiske

problemer med byggesjusk, foreningen har haft at kæmpe imod, så må man beundre den præstation, det er at få hele projektet op at stå.

Oftentimes hører man om de problemer, de danske jernbaneklubber synes at have med etableringen af vognhaller, der kan beskytte gamle, kostbare vogne mod vejr og vind. Disse problemer synes minimale i forhold til, hvilke problemer SHS har haft at kæmpe imod. Når man betænker, at jernbaneklubberne alle har skinner at køre på og remiseplads til den meste trækraft, så burde det forlængst være realistisk, at alle klubberne havde vognene under tag.

Således er det altså bare ikke. SHS derimod har ikke alene sporvognene i hus, den har også skinner at køre på, og i disse dage er det historiske sporvejsmuseum ved Skjoldenæsholm ikke mere projekt, nej, museet er en realitet.

Jernbane-Bladet ønsker til lykke og ønsker SHS held og lykke med den fremtidige drift.

NYE REGIONALTOG VEST FOR STOREBÆLT

For 43 – skriver firetjette – år siden anskaffede DSB de første MO-vogne. For 20 – skriver to ti – år siden anskaffede DSB den sidste MO-vogn.

I den mellemliggende tid omfattede DSBs anskaffelsesprogram ikke mindre end 139 af denne type dieselelektriske motorvogne.

Heraf byggedes de 49 før og under Anden Verdenskrig, mens de 90 byggedes efter Anden Verdenskrig, i perioden 1951–58.

Det var solidt kram, de byggede i Danmark dengang!

Mange af MO-vognene kunne køre mange år endnu, selv dem, der byggedes i 1935.

Men MO-vognen kan ikke leve op til de krav, der stilles til en moderne jernbane i dag.

Derfor begyndte DSB for en halv snes år siden at se sig om efter en værdig afløser.

For 6–7 år siden kom de tyske forbundsbaner med skitser til et nyt sidebanetog, der skulle erstatte de ældre, bedagede toakslede skinnebusser på tyske sidebanestrækninger.

De tyske tog, der var planlagt i en étvogns- og i en tovognsudgave, kom til at hedde type 627 og 628.

Desværre spændte den tyske regering »ben« for DBs projekt om anskaffelse af et større antal, men det lykkedes dog at få bygget en mindre serie af begge de to udgaver af toget.

Lige fra projektets start på de tyske tegneborde fulgte DSBs teknikere opmærksomt dets udformning og videre udvikling.

Da de første tog for nogle år siden indsattes i driften, deltog repræsentanter fra DSB i flere prøvekørsler. Også danske privatbaneledere prøvekørte de nye tog.

For godt et par år siden skete det hidtil ret ukendte i Danmark, at DSB lejede to togsæt af tovognsudgaven med henblik på omfattende forsøgs-kørsler på danske skinner.

Ganske vist voldte forsøgene en del vanskeligheder, men det var mere af signalteknisk art. Togene i sig selv syntes at have indfriet de forventninger, rent teknisk, som man med rette kunne stille til dem. Et problem var dog støjniveauet under kørsel. Men dette problem var ikke uløseligt.

Under alle omstændigheder kender vi resultatet af forsøgs kørslerne!

DSB afgav til den tyske fabrik i Uerdlingen ordre på 15 tog, og til den danske fabrik »Scandia-Randers A/S« afgaves ligeledes en ordre på 15 tog, idet der var opnået en licensaftale.

Togenes udformning var ikke den tyske. DSBs teknikere havde i samarbejde med såvel danske som tyske teknikere udformet en helt ny togmodel, hvis grundprincipper dog hvilede på DBs type 628. Men togene var tilpasset de krav, man i Danmark i vore dage stiller til et kollektivt transportmiddel.

Og en dag midt i marts 1978 dukkede så det første tovognstog op ved den dansk-tyske grænse.

Naturligvis var togets ankomst imøde- set med stor spænding.

Og – skal man vurdere det, set med en »publikummers« øjne – det oversteg forventningerne. Et smukkere tog skal man lede længe efter. Førstegangs indtrykket, blot man ser det udefra, er absolut positivt. Og stiger man ind ad den automatiske dør, ganske vist ad en ret høj trappe, så er togets interiør endnu mere tiltalende end dets ydre. Endnu er det for tidligt at vurdere togets tekniske kvaliteter, der er meget nyt og for danske jernbaneforhold ukendte nyheder i disse tog. Men i vort store sydlige naboland har man gennemprøvet alle de tekniske finesser, så mon ikke også det tekniske svarer til forventningerne!

De nye tog, litra MR, er ikke beregnet til sidebanetrafik. De skal indsættes på hovedstrækningerne vest for Storebælt som regionaltog, der standser ved de få stationer, der efterhånden er tilbage på hovedstrækningerne. En ny togtype er under udvikling til sidebanerne, eller, som det i moderne jernbaneterminologi hedder, det sekundære jernbanenet.

Men MR-toget er MO-vognens afløser, og der er vist ingen tvivl om, at det er en værdig afløser, der forhåbentlig kan genoprette lidt af den trafiktilbagegang, utidssvarende materiel har forårsaget gennem den sidste snes år.

En ting kan vi dog sikkert gå ud fra som givet: MR-toget holder ikke de

næste 43 år!
Heldigvis!

—tl—

Månedens emner ...

Nye bevillinger til privatbanerne

Danmark har i dag 13 privatbaner tilbage, efter at et meget stort antal den sidste snes år er blevet nedlagt. For sent indså man disse baners betydning for de egne, de gennemskar.

I dag har man klart set betydningen af, at en egn har jernbane. Det viser blandt andet den kendsgerning, at DSBs nedlægningstruede sidebaner har fået regeringsgaranti for fortsat eksistens.

Det er derfor heller ikke mere end rimeligt, at en række danske privatbaner nu har fået tilsagn om moderniseringslån, så banerne vil være i stand til at modernisere og følge den udvikling, der i vore dage er nødvendig for at kunne konkurrere med landevejstransporten.

HHGB får 3,8 mio. kr. til sporombygning og ombygning af remiser og værksteder i Grønnehave.

GDS får 2,9 mio. kr. til udskiftning af 4,2 km spor.

HFHJ får 5,6 mio. kr. til udskiftning af 7,3 km spor.

ØSTBANEN får 1,3 mio. kr. til udskiftning af sporskifter på Fakse S. station og Fakse Ladeplads station.

OHJ får 2,4 mio. kr. til køb af to svenske diesellokomotiver fra Nora Bergslags Järnväg, nr. 25 og 26, bygget 1965 af MaK, Kiel. Lokomotiverne er bogielokomotiver med ca. 1300 HK. Endvidere skal pengene række til mindre sporforbedringsarbejder.

HTJ får 0,5 mio. kr. til udførelse af fjernstyrings- og sikringsanlæg på fire stationer samt spormoderniseringsarbejder.

HHJ får 0,2 mio. kr. til etablering af fjernstyringsanlæg på tre stationer og sporforbedringsarbejder i Viby Jylland.

VESTBANEN får 0,45 mio. kr. til fjernstyringsanlæg på tre stationer.

VL TJ får 7,4 mio. kr. til opførelse af nye remiser og værksteder i Lemvig til erstatning for de gamle og forældede. Endvidere skal pengene række til et antal sporudskiftninger.

Når alle disse moderniseringsarbejder bliver udført, vil mange af de problemer, banerne har at slås med delvis være løst, og for medarbejderne vil de betyde mærkbare lettelser i det daglige, især ved de baner, hvor værkstedsfaciliteterne forbedres.

Besøg DSBs Jernbanemuseum i København

DSBs jernbanemuseum, beliggende i Sølvgade 40, opgang F, 5. sal, er fortsat en attraktion, som jernbaneinteresserede ikke bør snyde sig selv for at opleve. Her findes i langt højere grad end i Odense de mindre historiske effekter, f. eks. sjældne jernbanefotos, billetsamlinger, historiske dokumenter samt en stor samling modeller af færges, skibe, lokomotiver og vogne.

Museet i Sølvgade holder i år åbent indtil oktober (incl.) hver onsdag kl. 12—16 og hver lørdag kl. 12—15.

Benyt lejligheden til at se DSBs Jernbanehistoriske samlinger!

G. MEULENGRACHT-JENSEN

Maskinfabrik

Eversvej 11 . Kbh. F . Tlf. GO 9496

Motortroljer og tårntroljer til DSB

Frederiksberg Karosserifabrik

P. Andersensvej 17 . København F

Telefon FA 374 . Go 4525

Førerhuse til specialtroljer

Fremstilling af specielle karosserier

Opretning af autoskader

Skønhed, De ikke aner
findes langs private baner

PRIVATBANENYTT

GDS - HHGB. I forbindelse med færdiggørelsen af fjernstyringen på GDS - etableringen af anlæggene i Græsted, Vejby og Tisvildeleje - er et nyt fjernstyringsapparat taget i brug på Fjernstyringscentralen i Gilleleje. Samtidig er HHGBs fejlmeldetavle blevet indbygget i kabinettet. Ialt har FC Gilleleje kontrol med 49 automatisk sikrede overkørsler, 27 på HHGB og 22 på GDS (Privatbane-Tidende)

HFHJ har fra DSB købt flere udrangerede sporvedligeholdelsesmaskiner. Den ene af disse er ombygget til motortrolje og sat i drift under betegnelsen HFHJ Mt 6. Oprindeligt er køretøjet leveret af Deutsche Plasser & Theurer til DSB som ballastfordeler i 1968.

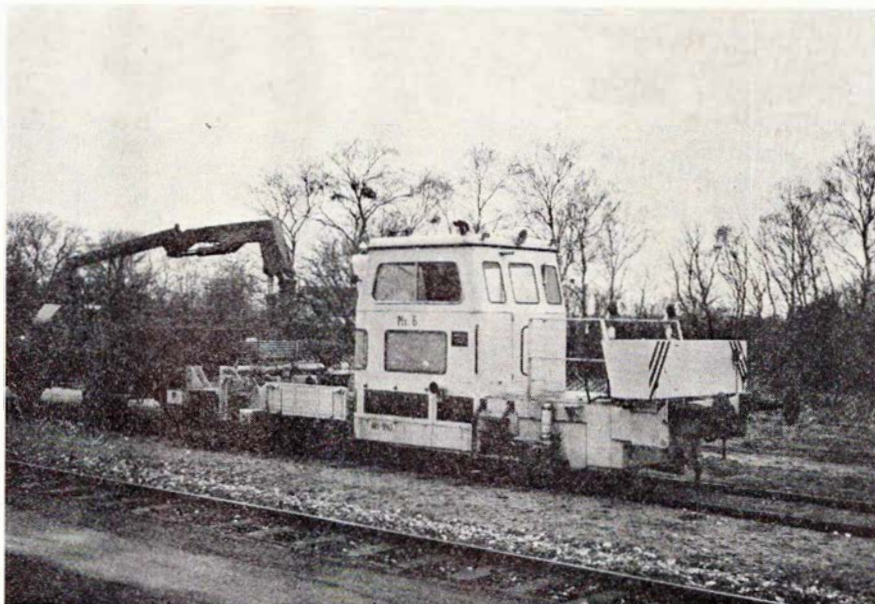
HFHJ har af DSB købt to passagervogne, C11 29-26 476-5 og C1 19-25 594-6, bygget af Scandia i 1962, henholdsvis 1950.

HHJ har flyttet sit hovedkontor fra bygningen ved siden af stationen i Odder til førstesalen af stationsbygningen. Den gamle bygning, hvor hovedkontoret før var, skal rives ned for at give plads til udvidelser.

HP overtog den 15. december 1977 bybuskørslen i Hjørring. Herefter kom bybusserne til at køre med faste minuttal, og rutenettet udvidedes fra 2 til 3 ruter. Samtidig nedsattes taksterne fra kr. 2,50 til kr. 2,00. Til at bestride kørslen bevilgede Hjørring Kommune 3 mio. kroner til indkøb af 4 nye bybusser, som leveredes i december. Desuden overtog HP fra den tidligere koncessionshaver på bybuskørslen 2 bybusser og 4 rutebiler til skolekørslen samt garageanlæg. For at øge interessen for bybuskørslen var det i tiden 15.-24. december gratis at køre med busserne i forretningernes åbningstid.

(E.K.)

Månedens foto

HFHJ Mt 6 i Dyssekilde.

Ballastfordeler som motortrolje

For et par år siden købte Hillerød-Frederiksværk-Hundested Jernbane af DSB nogle brugte sporvedligeholdelsesmaskiner, heriblandt en svestopper, en ballastfordeler og en sideretter.

Ballastfordeleren er siden blevet bygget om på HFHJs værksted i Hundested, og i dag er den i drift som HFHJ Mt 6,

motortrolje til disposition for baneafdelingen. Den er monteret med en hydraulisk kran og lad.

HFHJ Mt 6 er bygget af det kendte firma »Plasser & Theurer«s fabrik i Østtyskland i 1968 som ballastfordeler af type »USP 3000«.

Billedet viser HFHJ Mt 6 i Dyssekilde i januar 1978.

Øst og vest mødes, i alt fald i Danmark. Det er ØSTBANEN, der med VESTBANENS motortrolje VNJ MT 1, opbygget af en udrangeret danskbygget skinnebus, som forbillede er gået i gang med at ombygge ØSJS Sm 14 tilsvarende. Ombygningen kræver bl.a. forstærkning af undervognen med kraftige jerndragere, fjernelse af passagerafdelingen, flytning af førerrum II, montering af puffere samt montering af hydraulisk

kran. VLTJ ønsker også en ny motortrolje. Her er det VLTJ Sm 16, der ombygges. Skinnebusen har aldrig været i regelmæssig drift på VLTJ, idet den i 1969 købtes fra Ålborg-Hvalpsund Banen i likvidation (AHB Sm 8), nummereredes og hensattes i remisen i Vemb. Skinnebusen vil få Frichs-motoren udskiftet med en brugt Leyland-motor fra en udrangeret skinnebus.

Martinus Schmidt

Tandteknik

Mariendalsvej 12 C - København

Telefon (01) 86 08 80 - (01) 87 08 39

Overenskomst med kommunerne

BAT-KON ^{1/5}

- et begreb blandt fagfolk

H. C. ANDERSENS BOULEVARD 42

1553 KØBENHAVN V . TLF. (01) *11 18 19

Sjælland

Smarte voksne piger går i tøj fra

BETHs KJOLER

Byvej 13 . Hammersholt . (03) 27 29 65

Stort udvalg i kjoler - nederdele - bluser - slacks - buksesæt - stort udv.

i selskabstøj str. 36 til 60.

Kig ind og få en god personlig betjening

Vejen til bedre kondi går gennem

**Allerød
idræt ApS**

A M T S V E J 5

3450 ALLERØD - TLF. 03 - 27 37 74

Alt indenfor sportssko og beklædning

Specielt i Hummel - På gensyn!

Hvor sportsfolk mødes -
Amtsvejens Sportsshop

Kom ind og hyg dig - mens vi
plejer din bil

CHEVRON SERVICE

Ny Frederiksborgvej . Allerød

Tlf. (03) 27 35 70

Spar penge - tank selv - bremsereparationer fra morgen til aften - moderne vaskemaskine - altid et godt dæktilbud

- minicafeteria - bilistbutik
På gensyn! - Ole Nielsen

Gå hellere straks i

ALLERØD LEGETØJ OG HOBBY

M. D. Madsensvej 1 . Tlf. (05) 27 40 27

Pædagogisk legetøj - samlesæt -

Alt i hobby i de kendte mærker

Smarte piger går i modetøj fra

JULIA

M. D. Madsensvej 14-16 . Allerød

Tlf. (03) 27 27 02

Altid det sidste nye - med mange variationsmuligheder - vi hjælper Dem gerne med god vejledning. På gensyn!

Julia Modetøj

Vore funktionærer handler i

ALLERØD BLOMSTER

Rønne Allé 4 . Tlf. (03) 27 61 40

Grønne planter - afskårne blomster - kranse - dekorationer m.m.

Spec.: Brudebuketter - visitbuketter

Kun én kvalitet - den bedste

Smarte og prisbevidste piger går i

»AFRODITE«

Gågaden 27 . Birkerød . (02) 81 98 07

Her finder De det store udvalg i topmode i kjoler - nederdele - slacks - bluser - jakkesæt - tilbehør m.m i de førende kendte mærker fra ind- og udland. Kig ind - vi hjælper gerne med råd og vejledning

Kør ind til ...

TEXACO SERVICE

Kongevejen 158 - Birkerød

Telefon 81 04 15

Benzin - Olie - Vask - Smøring
Quick-service - Husk vor velassorterede kiosk med det store udvalg i tobaksvarer - aviser - vand - konfekturer og is m.m. Åben hverdage til kl. 22, søn- og helligdage til kl. 20.

Med venlig hilsen

EBBE WILLERUP

Vore funktionærer handler i

JYTTEs BLOMSTER

Bistruplund 1 (Vasevej) . Birkerød

tlf. (02) 81 06 54

Alt i årstidens blomster - planter - moderne binderi - dekorationer - kranse - visitbuketter
Spec.: Brudebuketter

Stedet for moderne hårpleje

SALON ANTOINETTE

Hovedgaden 19, 1. sal, (ovenover Handelsbanken) . Birkerød . (02) 81 13 23

Bliv en ny kvinde - kom ind og få en smart klipning - permanent med mandelolie, der styrker håret - kvaliteten er i toppen og priserne i bunden.

Lukket hver tirsdag

Spec.: moderne klippeteknik

Tag noget lækkert med hjem fra

CHERI CHOKOLADE

Hovedgaden 41 . Birkerød

Tlf. (02) 81 05 85

Alt i chokolade og konfekturer
Husk vor lækre dessert-is
PS: Prøv vor egen hjemmelavede chokolade

BIRGIT NIELSEN

Tandlæge

Søndervangen 47, 1. - Birkerød

Tlf. (02) 81 69 09

Konsultation efter aftale

Lyngby

Smarte voksne piger går i tøj fra

»CHERIE«

Ulrikenborg Plads 10 . Lyngby

tlf. (02) 88 57 77

Det store udvalg i nederdele - bluser - kjoler - bukser - selskabstøj
Kig ind og få en tøjsnak

Holte

Stedet for moderne hårpleje for ham og hende

SALON »MIDTPUNKT«

Holte Midtpunkt . Tlf. (02) 42 10 45

Vi klarer enhver frisure - med personlig præg - moderne klippeteknik

Med venlig hilsen Susanne Gravgaard

Farum

Vil De have noget lækkert - så gå i

»GÅSEGRILLEN«

Farum Bytorv 47 . Farum . (02) 95 41 47

Vi har alt ud af huset - øl - vand og vine - og husk det er os med de lækre og »ægte« grillstegte kyllinger

Har De prøvet grillens specialitet: hvidvinsdampede og friturestegte rodspættefileter

Åbent hver dag til kl. 22

ERINDRES DET . . .

For 50 år siden . . . Maj 1928

Ved Sorø—Veddebanens overkørsel øst for Sorø, hvor landevejen skærer banen, påkørtes den 13. ds. en rutebil af toget. Hele bilens forparti blev nærmest »skrællet« af. Uheldet skyldtes, at lys-signalerne på stedet var ude af drift grundet en strømafbrydelse. Lokoføreren havde afgivet et langt signal med dampfløjten, hvilket bilens fører ikke havde hørt. Men elektricitetsværket havde slet ikke meddelt Sorø st., at vejsignalerne var ude af funktion.

—0—

I dagbladet »Nationaltidende« gøres den 14. ds. rede for et af to statsbanetjenestemænd udarbejdet forslag om at føre Slangrupbanen ind til byens centrum over den ydre godsbanelinie og Vanløse st.

—0—

Ved et rangeruheld på Hovedbanegården den 14. ds. om aftenen væltedes en signalbro, og nogle personvogne blev afsporet og meget alvorligt beskadiget. Ingen mennesker kom noget til. Uheldet skyldtes, at der blev skiftet spor for tidligt. Skaderne løber op i langt over 100.000 kr.

—0—

Kommissionen til overvejelse af Hornbækbanens forhold har afsluttet sit arbejde den 26. ds. Man foreslår, at banens gæld overtages og afvikles af de interesserede kommuner, og at Helsingør kommune overtager banens drift.

—0—

Kertemindebanens motortog knuste den 30. ds. i en overkørsel syd for Kerteminde en bil, der blev slæbt 40—50 meter, inden toget standsede. Bilens fører og 2 passagerer blev alvorligt kvæstede. Ved overkørslen her, er der i de seneste år sket flere uheld.

For 25 år siden . . . Maj 1953

På Silkeborg—Kjellerupbanen skete den 30. april en frygtelig ulykke ved Hinge st. Ved ti-tiden kørte et arbejdstog, bestående af damploko og 4 læssede grusvogne, ud på dæmningen syd for Hinge st. Pludselig sank dæmningen, og maskinen væltede om på siden og gled ned ad skråningen. De to mænd på maskinen, lokofyrbøder Villy Petersen og portør Knud E. Sørensen, der fungerede som fyrbøder, var spærret inde i førerhuset, hvis sideåbninger var lukkede på grund af en kraftig blæst, og de blev øjensynligt næsten straks dræbt af ilden fra fyret og den udstømmende damp.

Årsagen til ulykken skyldtes, at der var vand i de underste lag af dæmningen.

Skinnebustoget fra Kjellerup kørte frem mod ulykkesstedet for at udveksle rejsende der. Efter at de rejsende havde forladt skinnebussen, steg dens fører af og gik til det væltede loko, men pludselig satte skinnebussen sig igang hen mod uheldsstedet, hvor den tørnede mod lokoets førerhus og væltede derefter halvt om på siden.

—0—

40 ledende jernbanemænd fra de nordiske lande har i denne måned gæstet Danmark. Formålet med besøget var bl. a. at se moderne maskiner i forbindelse med skinnefornyelser m. m. en dag var man på studier på Præstøbanen, hvor de så de nye spor på hele strækningen samt på skinnebuserne, som her blev indført som første sted i Danmark.

Deltagerne skulle også have set Storrømsbroen, men turen gik i vasken, da den store DSB-bus, der kørte for selskabet, væltede i grøften ved Lekken. Ingen kom noget til, men turen blev meget forsinket.

—0—

Hørbybanen. Da nogle arbejdere var ved at grave advarselstavler for den nu

Virum

Bag den gode smag

»KONDITORIET«

Virum Stationsvej 141 . Virum
Tlf. (02) 85 83 44

Alt i lækkert brød og kager – prøv vore friskbagte småkager – det store udvalg i specialbrød.

Med venlig hilsen
Jytte og Vagn Nymand

Spis frugt fra

VIRUM FRUGT

Geels Plads 28 . Tlf. (02) 85 25 20

Alt i årstidens friske frugter og grøntsager – blomster
Kun 1. kl.s varer

Bistrup

Etatens folk handler hos

SLAGTERMESTER SLOTH

(Vasecentret)

Vasevej 76 .Bistrup . Tlf (02) 81 11 73

Kød – flæsk – velhængt oksekød – delikatesser med alt i hjemmelavede specialiteter – smørrebrød – platter – alt til det kolde bord – åben alle ugens dage – Køb det bedste – det gør vi

nedlagte Hørbybane ved overskæringen i Bagterp op, stødte de på en trækasse. Det viste sig, at kassen var en glemte ting fra besættelsesårene, idet kassen indeholdt sprængstofmateriale til brug for sabotage.

FORMULARER?

Spørg (01) 83 03 33

BORDING **PARAGON**
FORMULARTRYK A/S SYSTEMFORMULARER

Datagården
Tagensvej 86 • 2200 København N

- SMØRING
- HJULAFBALANCERING
- DÆK & SLANGER
- AKKUMULATORER
- OPLADNING
- BREMSER
- TÆNDING
- UDSTØDNING
- BP CAMPING-GAS

SERVICE ASSERBO

Levy og Karen Nielsen . Asserbo . Liseleje
TELEFON (03) 34 74 16

Skive

Deres ting er i sikre hænder hos

SKIVE BUDCENTRAL

Brårupvej 55 . Skive

tlf. dag 52 43 00 . aften 52 51 19

De ringer - vi henter og bringer

Vi mødes på ...

SMEDE-KROEN

Thinggade 21 - Skive - Tlf. (07) 525400

Lad også det blive Deres fristed

Åben daglig kl. 10-24

Med venlig hilsen

ERIK

Tag noget lækkert med hjem

- eller spis det her ...

»GRILL 12«

Stationsvej 12 - Rønbjerg

Telefon (07) 53 41 31

Lækre Grill-kyllinger - pølser - is
sodavand - øl m. m.

PÅ GENSYN I GRILL 12

Tag noget lækkert med hjem fra

GRILL 59

Holstebrovej 59 - Skive

Telefon (07) 52 61 44

Alt i lækkert grill - Pølser - Forårs-
ruller m. m. - Stort udvalg i konfektur
Gaveæsker i alle prislag - Det er os
med de lækre kyllinger. - Åben 11-21.

Hilsen

BIRTHE og NIELS SVENNINGSEN

Kør ind til

ESSO SERVICENTER

Holstebrovej 52 - Skive

Telefon (07) 52 15 22

Benzin - olie - vask - smøring

Værksted og bilistbutik

Spar penge - Tank selv! - Husk vi be-
handler dig ligeså godt som din bil.

Med venlig hilsen

Leif Andersen og Peter Olesen

Køb hvor De får mest for pengene -

VRIDSTED MANUFAKTUR

Tlf. (07) 54 71 24 . Skive

Bukser - bluser - skjorter - undertøj -
stort udvalg i stof til alle formål

Kig ind - Med venlig hilsen

Aase Mørk

Hvor godtfolk mødes ...

EKSPORTCAFEEN

Brårupgade 6 - Skive - Tlf. (07) 52 46 39

Her er kolde drinks - eller et godt styk-
ke mad. - Spec.: Gammeldaws revels-
ben. - Kom ind og få en pot BILLARD

Tag noget lækkert med hjem -
eller spis det her

DALGAS GRILL-BODEGA

Dalgas Allé - Skive - Tlf. 52 52 30

Alt i lækkert grill - det er os med de
store kyllinger - kom ind og slap a'
over et glas i hyggelige omgivelser.

Venlig hilsen

GRETHE og IB

Hvor venner mødes

»KRAKKE«

Kælder bodega . Frederiksgade 8

Skive . tlf. (07) 52 08 20

Lad også det blive Deres fristed - vi
hygger om Dem. - Åben 10-02

Med venlig hilsen Inger og Jan Krak

Nørager

TANDLÆGE

HANS TROEST

Jernbanegade 1 - Nørager

Tlf. (08) 55 12 58

Konsultation 9-16

Tversted

Mad som vor mor lavede den

DELIKATESSE og VIKTUALIE

Skolevej . Tversted . tlf. (08) 93 13 11

Lækkert smørrebød - platter -
anretninger også gerne ud af huset -

Lad os tage besværet til Deres fester
Husk vor grillkylling

Med venlig hilsen Inger Jensen

Haasum

Kom godt ud og hjem - kør med

Bettys Minibus og Turistfart

Haasum . Tlf. (07) 56 63 18

Rutineret chauffør - velholdte vogne

Svarer dag og nat

Struer

Gå hvor udvalget er størst:

Specialforretningen

»CHARMAINE«

for dameundertøj i alle str.

Søndergade 5 . Struer . (07) 85 48 05

Stedet for smarte piger

NAPOLEON og JOSEPHINE

Vestergade 6 - Struer - Tlf. (07) 851825

Her finder De det store udvalg i

BUKSER - BLUSER - SKJORTER m. m.

På gensyn

HANNE og OVE GULDBRAND

Gå, hvor du får mest for pengene

DB BRUGSEN

Gimsing - Struer - Tlf. (07) 85 02 36

Det store udvalg i kolonial - konserver

grøntsager - hvidevarer

Lad også BRUGSEN blive Deres

indkøbssted

Det er dansk - det er lavpris

BENSIN - OLIE - SMØRING

1. kl.s autoreparationservice

uno-X

Ringgade 113 A - Struer - Tlf. 85 31 11

På gensyn

KARIN og BØRGE SØRENSEN

Vinderup

Svifter Deres radio eller TV - så gå
til fagmanden ....

RADIO og TV-SERVICE

Skivevej 69 - Ejning

Telefon (07) 44 62 22

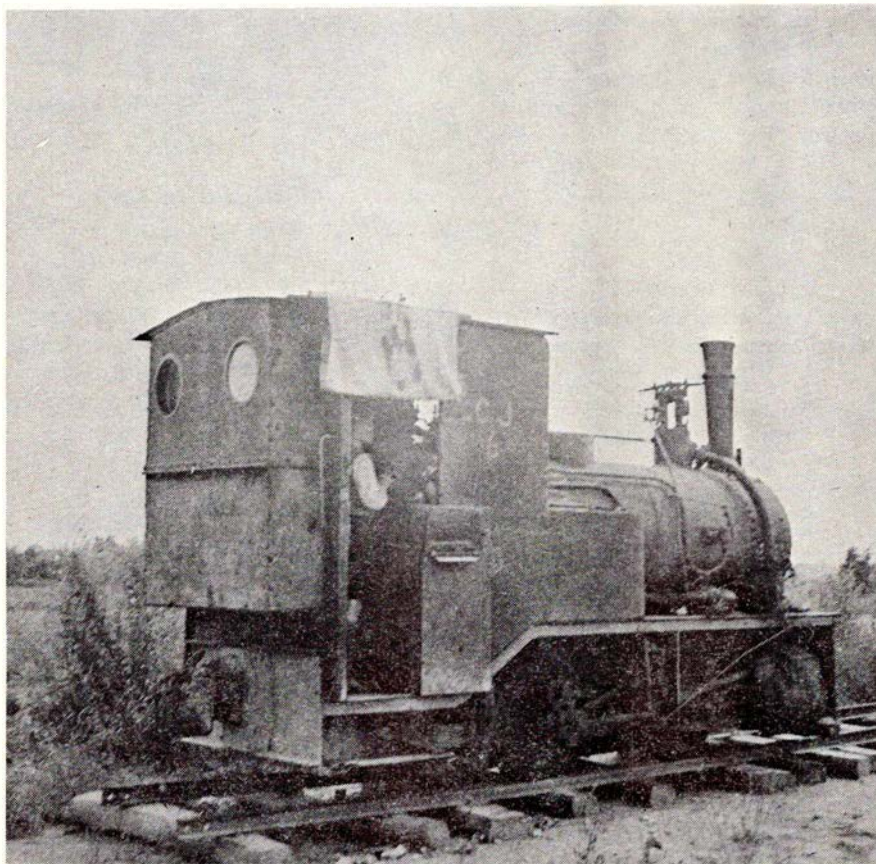
1. kl.s reparationer udføres med garanti

Med venlig hilsen

SVEND JØRGENSEN

Entreprenørlokomotivet

»C. J. 6«

Carl Jensens entreprenørlokomotiv, bygget 1919 med byggenummer 7583 af Krauss & Co. i München. Arkiv: Poul Stolarczyk.

I JERNBANE-BLADET nr. 3, side 11 viste vi et billede af et entreprenørlokomotiv, som vi bad læserne hjælpe os med at opklare, hvad forestillede. Dette er nu lykkedes, idet vi fra *hr. Alfred Hansen* i Århus har fået følgende udførlige oplysninger:

»Maskinen på billedet ejedes af Carl Jensen, Kolding, og den var bygget af Krauss & Co. i 1919 med byggenummer 7583, hedeblade 16,7 kvm, kedeltryk 14 kg og sporvidden 785 mm. Dens populære navn var »Dueslaget«, grundet den udvidelse af førerhuset, som tydeligt ses på billedet. Almindeligvis sad bremsen i ryggen af førerhuset, men på nr. 6 eller »Dueslaget« sad den i højre side, altså ved siden af styringen.

Entreprenør Carl Jensen har ejet maskinen fra 1920, hvor den først kørte ved baneanlæg i Kolding. Under krigen var den udlånt til »Stürup & Proch Jensen«, der brugte maskinen på Sjælland.

Jeg kunne godt skrive alle dens arbejdspladser, men det har sikkert ingen interesse.»

Hr. Albert Ball, tidl. lokomotivfører ved Kolding Sydbaner, husker også »C. J. 6«. Om dette fortæller han, at det kørte for Carl Jensen under anlæggelsen af den store dæmning på Jyllands-siden, da den gamle Lillebæltsbro blev bygget i begyndelsen af 1930erne. Lokomotivfører på maskinen var bl.a. Henry Jakobsen, hvis far var værkmeester ved Kolding—Egtved Jernbane og senere ved Lollandsbanen. Henry Jakobsen blev også senere tilknyttet Lollandsbanen, men som lokomotivfører.

Hr. H. Jørgensen, Roskilde, skriver følgende om »C.J. nr. 6«:

Fabrikat: Krauss, byggenummer 7583, årg. 1919. 16,7 kvadratmeter hedeblade, 14 kg kedeltryk, 785 (eller 750) mm sporvidde. Maskinens påskrift »C. J. nr. 6« står for »Carl Jensen« (tidl. entreprenørfirma i Kolding).

»Da jeg er i besiddelse af maskinens kedelbog, er jeg i stand til ret nøjagtigt at opgive, hvor maskinen har været anvendt:

- 1920—21 Kolding
ejer Carl Jensen, Kolding
- 1921—22 Hedensted
ejer Carl Jensen, Kolding
- 1923 Hem ved Skive
ejer Carl Jensen, Kolding
- 1924 Balling ved Vejby
ejer Carl Jensen, Kolding
- 1926 Resen ved Skive
ejer Carl Jensen, Kolding
- 1927 Århus
ejer Carl Jensen, Kolding
- 1928 Padborg
ejer Carl Jensen, Kolding
- 1931 Fredericia
ejer Carl Jensen, Kolding
- 1933 Gåbense (Storstrømsbroen)
ejer Carl Jensen, Kolding
- 1934 Orehoved (Storstrømsbroen)
ejer Carl Jensen, Kolding
- 1934 Næstved Havn
ejer Carl Jensen, Kolding
- 1935 Nr. Vedby ved Næstved
ejer Carl Jensen, Kolding
- 1940 Rødovre
ejer Stürup & Proch Jensen
- 1940 Værløse Flyveplads
ejer Stürup & Proch Jensen
- 1943 Fredericia
ejer Stürup & Proch Jensen

Da maskinen ikke senere er trykprøvet eller meldt ude af brug, formoder jeg, den herefter må være ophugget. Maskinen var iøvrigt kendt under navnet »Dueslaget«.

Der har her i landet været 3 eller 4 maskiner af denne type, hvoraf Carl Nielsen, Fruens Bøge, havde én, som senere kom til Hedehus-teglværket, og én havde firmaet »Wright Thomsen & Kier, den kørte bl. a. i Astrup Mergeløje.

Mon ikke vi hermed kan sige, at problemet med det gamle fotografi er løst? Vi siger tak for de udførlige oplysninger, som det gamle, interessante billede har givet anledning til.

Maarslet

Mangler De en gaveidé – gå i
MÅRSLET BRUGSKUNST
Tandervej 6 . Tlf. 29 33 03

Her finder De særprægede ting i
borde – lamper – tæpper – kobberstik –
sandstensfigurer m. m.

Kig ind og se vort store udvalg

Her gør vi holdt

Undgå besværet – lad os afholde Deres fester ...

KYSTKROEN AJSTRUP STRAND

Telefon (06) 93 14 35 – (06) 52 02 90

Her er maden i topklasse og kaffen frisklavet – Lad os arrangere Deres udflugter, firmafester og lign.

Med venlig hilsen
AASE og SVEND SCHOU
(nyt værtspar)

Ring og få et godt tilbud!

Lad os tage besværet ved Deres fester

KORNING KRO

Korning . 8700 Horsens . (05) 67 35 69

Et godt madsted i hyggelige omgivelser – selskaber – udflugter - firmafester modtages gerne – ring og få et godt tilbud – Husk vor Diner transportable

Stedet hvor man kommer igen

LØGTEN KRO

Grenåvej 747 . Løgten . (06) 99 11 13

Lad os arrangere Deres familiefester – firmafester – udflugter – selskaber – her er maden i topklasse

Med venlig hilsen Erling Rønde Jensen

Lad turen gå til

FJELLERUP KRO

Bygaden 9 – Tlf. (06) 31 73 00

Djursland

Et godt madsted – kaffe med hjemmebag – Lad os afholde Deres fester og udflugter i hyggelige lokaler med smukt pyntede borde. — På gensyn!

EDITH HANSEN (ny vært)

Stedet hvor man holder ind – når man kører ud

RESTAURANT »LANDLYST«

Sundstrup . Skals . tlf. (06) 69 71 52

Altid veltillavet mad og kaffe
Cafeteria – restaurant – egentlig dans juni–juli og august dans hver aften
Selskaber modtages indtil 30 pers.

Ring og hør. – Med venlig hilsen
Birtha og Thorsten Laursen

En kro i særklasse – et besøg værd

ØLSTED KRO

mellem Horsens–Vejle ved Hovedvej

Telefon (05) 65 20 46

Her får De rigtig kromad i hyggelige omgivelser – Selskaber modtages gerne

Med venlig hilsen
ELLEN og PETER

Stedet hvor man kommer igen ...

ORTVEDS HOTEL

Østergade 1 – Hammel

Telefon (06) 96 10 01

Her får De rigtig kromad – Lad os holde Deres fester og selskaber – Ring og få et godt tilbud.

Med venlig hilsen
Ellen Rohde og Kirsten Schrøder.

Lad os tage besværet – skal De have fest derhjemme eller i forsamlingshus leverer vi gerne maden

ILSKOV KRO

Selskaber modtages gerne

Husk at bestille bord

Tlf. (07) 14 50 30

Hilsen Eddy

Skal festen være vellykket – lad os arrangere Deres fester

HAMLETS KRO

mellem Grenå og Randers

God kromad — Diner transportable – Selskabslokaler

ring tlf. (06) 49 44 10

– og få et godt tilbud

Selskaber indtil 130 kuverter

Venlig hilsen

IB ADAMSEN

Hvor etatens folk og andet godtfolk mødes ...

LYSTRUP KRO

Stationsvej 4 – Tlf. (06) 22 10 18

Her får De rigtig kromad – et godt stykke smørrebrød i vore hygelige omgivelser. – Selskaber modtages – Husk også Mesterkøkkens diner-transportable

På gensyn

BIRTHE og BJARNE OLESEN

Hvor man ta'r ind – når man går ud

BALLING KRO

Her får De rigtig kromad – hyggelige lokaler med venlig betjening

Selskaber modtages

Husk Deres kroforbindelse

Tlf. (07) 56 44 90 – 56 40 08

Med venlig hilsen

BETTY og JØRN ANDERSEN

HUMLUM KRO

Hvor godtfolk er, kommer godtfolk til

Telefon (07) 86 11 03

Her får De rigtig kromad – Frisklavet smørrebrød – Kaffe m/ hjemmebag – Selskaber indtil 100 kuverter i hyggelige lokaler. – Venlig hilsen

BIRGIT og DAN

Hvor man ta'r hen – når man går ud ...

RESTAURANT BAMBI

Skovvejen 12 . Hinnerup . tlf. 98 55 17

Her er fest og stemning – med musik fra gode toporkestre

HUSK: Bambis Vise Vers Hus

Åben torsdag 16–1, fredag og lørdag

16–3 og søndag 16–23

På gensyn RESTAURANT BAMBI

Et besøg værd

MOTEL ANS

»ANS BETTE KRO«

Ans By mellem Århus og Viborg

Østergade 32 . Tlf. (06) 87 01 33

Det gode madsted i hyggelige omgivelser – Lad os tage besværet ved Deres fester – også gerne ud af huset

– moderne værelser med TV-stue

På gensyn

EVA OG ERLING KRIGSLUND

Dommeren: – Hvorfor afleverede De ikke den tegnebog, De fandt?

Anklagede: – Det var jo sent om aftenen, så jeg regnede med, at politistationen var lukket.

Dommeren: – Ja, men så burde De have gjort det tidligt næste morgen.

Anklagede: – Hvorfor det – da var der jo ikke noget i den!

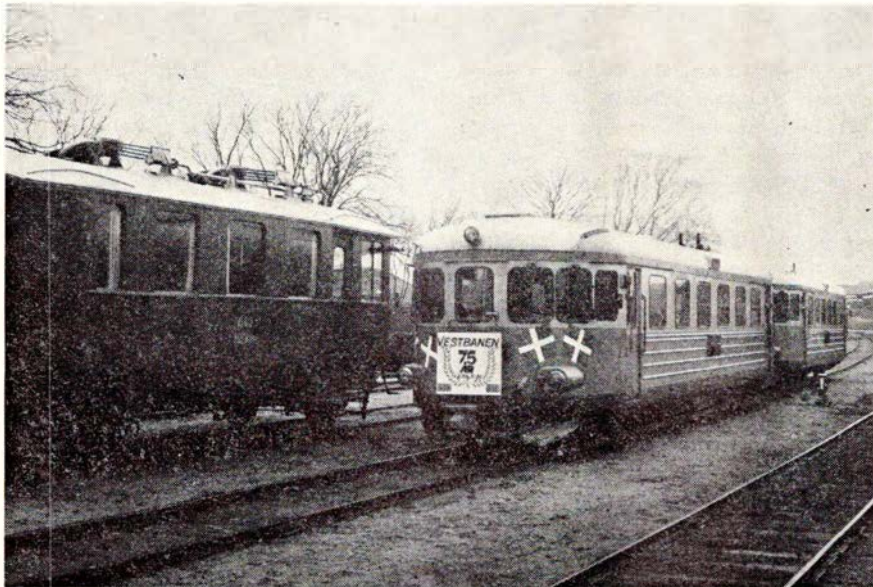
★

Sekretæren til sin veninde: – Under forretningsrejsen til Ægypten ville jeg bevæge min chef til at ride til Pyramiderne, men tror du jeg kunne få den gamle kamel på benene.

– Nåh ja, men han er jo også over 70!

Da VNJ blev 75 ÅR

den 15. marts 1978

Varde Vest den 15. marts 1978. Klar til jubilæumsstart. I spor 2 toget, beregnet til gæsterne, i spor 3 fortiden, alias VaGJ Mc 651 og – kan ikke ses – VNJ M2.

Foto: S. A. Guldvang.

Nu er det historie, der er kørsignal frem mod 100-års jubilæet.

Men hvilket jubilæumsår. For 16–17 mio. kr. bygges netop i dette år ca. 7 km ny VNJ — eller er det DSB? — til Oksbøl Syd.

Militæret, banens største kunde, gjorde dette klart ved jubilæumsfrokosten.

En frokost, der iøvrigt blev afholdt samme sted, som den tilsvarende festlighed ved banens åbning — på Kjærs Hotel, Nørre-Nebel.

En lang række taler mødte de inviterede ca. 50 gæster, alle positive taler, emnet var ikke en affældig 75-årig, men en viril og livskraftig yngling, der — som viceborgmesteren fra Blåvandshuk kommune udtrykte det — trods sine 75 år var yngledygtig (militærbanen underforstået).

Samme viceborgmester høstede bifald på sine bemærkninger om, at alene denne kommune herskede over banens skæbne. »For, hvis vi siger nej, hvad skal så Varde kommune hhv. Blåbjerg kommune med sin baneende«.

»Dagen« startede på Varde Museum kl. 10.00 med en VNJ-reception.

En informativ og særdeles vel gennemarbejdet og gennemtænkt udstilling blev åbnet. Den skal nok fange besøgendes interesse.

Fra adgangstegn i form af en dato-stemplet edmonsonsk VNJ-billet til løbende diasserie. Der er noget for alle. Både for øje og øre.

Gavebordet blev fyldt, inden en splinterny VNJ-bus holdt for døren, klar til at køre selskabet til Varde Vestbanegård, hvor et til lejligheden festligt udsmykket 2-vognstog holdt klar.

Og så gik turen vestover, kun med stop i Oksbøl, hvor der var møde med fortiden i form af Va G J Mc 651 og VNTJ M 2.

Dette materiel gennemkørte på jubilæumsdagen banen med to dobbeltture. Enhedstakst 2,00 kr. pr. person.

På dette tidspunkt havde undertegnede allerede gennemkørt strækningen på en dobbelttur, dagens første tog fra Varde kl. 6.42.

Men der var på den tid af dagen ikke den store interesse for jubilaren. Først i Oksbøl tren de rejsende ind, 2 stk. Og de forsvandt allerede i Vrøgum hhv. Henne. Derimod søgte en anden art af passagerer toget, i Søvigssund 3–4 skoleelever, og så gik det slag i slag. Ved ankomst til Nørre-Nebel var der vel 55–60 af slagsen. At det netop er Nørre-Nebel Realskoles leder, der er bestyrel-

På alle store stationer i Danmark ligger der en DSB restaurant

Kom indenfor og nyd vor veltillavede mad til rimelige priser. – Ønsker du at nyde et lettere, hurtigt måltid, kan du også besøge en af vore minibarer.

I togene er vi heller ikke til at undgå. – Der vil du blive betjent af togstewardesser fra DSB togservice.

Ligeegyldigt hvor du kommer – du er hjertelig velkommen.

DSB restauranter
altid i nærheden

sesformand for VNJ er nok en lykkelig kombination.

En enkelt særlig transport i dette tog må dog ikke glemmes, nemlig godt 3.000 »førstedagskuverter«, der alle blev afstemplet på denne dag — 15.3.78.

Også her havde Varde Museum disponeret fremsynet, der blev endog overordentlig stor efterspørgsel efter denne raritet.

På mellemstationerne, herunder også Baunehøj, er næsten al ledig plads optaget af skinner, sveller og sporrammer. Alt til brug ved etablering af militærbanen.

Jordarbejdet til denne er iøvrigt ret fremskredent. De første sporrammer fra Herning—Sunds kan snart finde fremtidig brug her.

Vi endte i Nørre-Nebel, ved frokosten, ved den lange række positive taler.

Men også dette fik ende, og den allerede kendte, nye VNJ-bus holdt igen for døren, turen gik tilbage til Varde.

»Fra dør til dør«.

En vel tilrettelagt og vel gennemført festlighed, som banen kun — og ubetinget — skal have ros for.

S. A. Guldvang.

Odder

Spar penge – sy selv – og stoffet har

»CHRISTA«

Rosengade 55 – Odder – Tlf. 54 00 03
Alt i moderne stoffer i dejlige kvaliteter – til alle formål.

Tråd og sytilbehør. – På gensyn hos
CHRISTA

Masser af lækkerier får De hos

GRILL »3197«

Rosengade 13 – Odder

Tlf. (06) 54 31 97

Grill bøffer – pølser – bøfsandwich – og meget andet godt. – Husk vore
LÆKRE KYLLINGER.

På gensyn – NIELS

Alt godt fra havet får De i

KAJ's FISKEHANDEL

Østergade 10 – Odder – Tlf. 54 30 65

Forretningens åbningstider:

Mandag kl. 10–17,30 – tirsdag, onsdag,
torsdag, fredag kl. 15–17,30.

Daglige landture – lev sundt – SPIS
FISK – og så er det friske varer.

Bjerringbro

Ingen opgave er for stor –
gå til fagmanden

Guldsmed POUL ERIK JENSEN

Norregade 11 – Bjerringbro

Tlf. (06) 68 34 11

Stort udvalg i guld, sølv, gaveartikler
Individuelt guldsmedearbejde udføres
efter Deres specielle ønsker

Med venlig hilsen

Birthe og Poul Erik Jensen

Vær prisbevidst – vi handler i

HJERMIND BRUGSFORENING

Tlf. (06) 68 11 47

Kolonial – konserves – vin – tobaks-
varer – frugt og grønt – dybfrost

Vort motto: Alt for kunderne

Med venlig hilsen

TOVE og LEO ANDERSEN

Ørum Djurs

Flere og flere går til ...

FIRAN RADIO

Ørum Djurs – Tlf. (06) 38 11 68

Det er os med den gode

RADIO og TV-SERVICE

Sporvejsmuseets åbning

Vi kan nu løfte sløret for arrangementet ved den festlige medlemsåbning af Sporvejsmuseet Skjoldenæsholm, der finder sted *lørdag den 27. maj 1978*.

Der bliver naturligvis kollektiv transport til Skjoldenæsholm. Hos Dansk Jernbane-Klub har vi bestilt dampstøt, der oprangeres af DSB C-maskine nr. 708, Odsherreds Jernbane (OHJ) C 223, Lollandsbanen (LJ) Ca 16, Odense—Kerteminde—Martofte Jernbane (OKMJ) BE 12 samt DSB C1 eller Bgh vogn.

Dampstogets køreplan er følgende:

København H	afg. kl. 8.48
Valby	ank. kl. 8.55
Valby	afg. kl. 8.56
Tåstrup	ank. kl. 9.10
Tåstrup	afg. kl. 9.14
Hedehusene	ank. kl. 9.23
Hedehusene	afg. kl. 9.33
Roskilde	ank. kl. 9.43
Roskilde	afg. kl. 9.45
Hvalsø	ank. kl. 10.20

Mellem Roskilde og Hvalsø er der indlagt 2 fotostop på fri bane. Fra Hvalsø er der direkte bus med ankomst til Skjoldenæsholm kl. ca. 11.

Når alle deltagere er ankommet, vil godsejer, hofjægermester Vilhelm Bruun de Neergaard foretage indvielsen og føre den første sporvogn. Herefter er foreningen vært ved en lettere anretning bestående af lune frikadeller, skinke, roastbeef og andre lækkerier samt 1 øl/sodavand.

Når den værste sult er stillet, vil der blive rig lejlighed til at besigtige remisen og udstillingen i det særlige udstillingslokale samt køre frem og tilbage med sporvogn.

Kl. 13.30 kører busserne tilbage til Hvalsø, hvor dampstoget venter. Køreplanen for hjemturen er således:

Hvalsø	afg. kl. 14.15
Roskilde	ank. kl. 14.36
Roskilde	afg. kl. 14.41
Tåstrup	ank. kl. 14.58
Tåstrup	afg. kl. 15.02
Valby	ank. kl. 15.25
Valby	afg. kl. 15.26
København H.	ank. kl. 15.31

Der vil i toget være salg af forfriskninger og postkort m. v. Med hensyn til fotostoppene på udturen bemærkes, at disse er indlagt til glæde for fotograferende eller frilmede medlemmer, hvorfor alle øvrige bør forblive i toget og

holde dørene lukket. Fotograferne følger turlederens anvisninger og stiller sig på linie, således at man ikke står i vejen for hinanden.

Prisen for hele dette arrangement er kun 60 kr. pr. deltager (40 kr. for børn under 12 år) uanset påstigningsstation. Af hensyn til tilrettelæggelsen må vi bede om indbetaling til postgirokonto 2 27 83 24, Sporvejshistorisk Selskab, turafdelingen, Rosenørns Allé 11, 1970 København V, senest den 22. maj 1978. Postkvitteringen medbringes og ombyttes i toget med billetter.

Deltagere, der ankommer på anden måde end med særtog, betaler 40 kr. (25 kr. for børn under 12 år) til samme postgirokonto og med samme indbetalingsfrist. Postkvitteringen medbringes og forevises ved indgangen til Sporvejsmuseet. Opmærksomheden henledes dog på, at særtogsarrangementet må betragtes som »Ugens tilbud« til medlemmerne og deres pårørende, og at der ved kørsel i egen bil må påregnes en gåtur på 5–600 m fra parkeringsplads til museum. Det er *ikke* tilladt at gå langs sporet, og det er *ikke* tilladt at parkere på avlsgården eller på markvejen fra denne til museet.

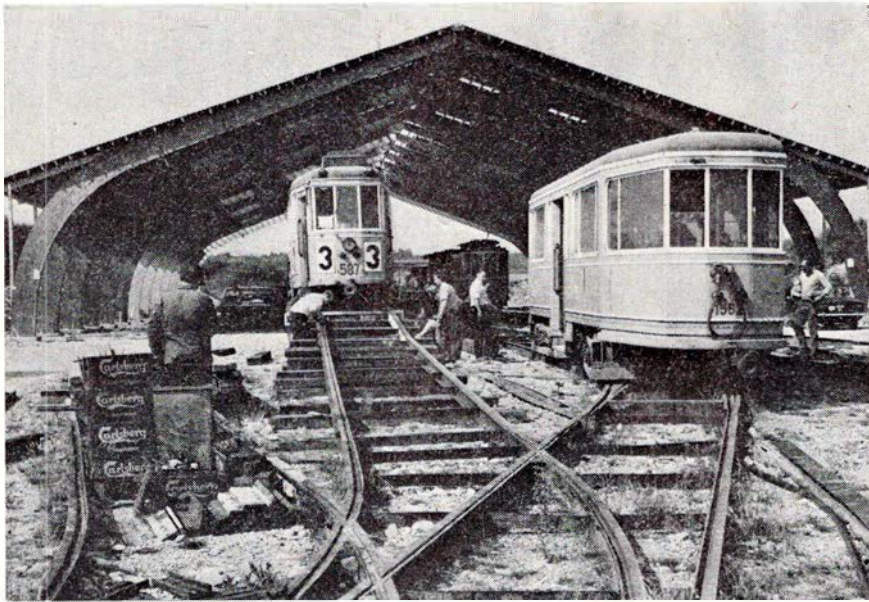
Gør Dem selv — og os — den tjeneste at lade bilen blive stående hjemme og tag på en afstressende tur med det gamle dampstog. Inviter familie og venner med. Hjertelig velkommen til åbningen af Sporvejsmuseet Skjoldenæsholm.

Det kan i øvrigt nævnes, at vi samme dag fra kl. 15 til 17 vil invitere den lokale befolkning til at komme og se, hvad der er sket på Skjoldenæsholm.

Søndag den 28. maj 1978 er Sporvejsmuseets første åbningsdag. Også denne dag vil der blive dampstog til Hvalsø med tilhørende bustransport til Skjoldenæsholm, idet Dansk Jernbane-Klub arrangerer særtog for sine medlemmer og offentligheden.

Toget oprangeres på samme måde som om lørdagen, og køreplanen ser således ud:

København H.	afg. kl. 10.05
Roskilde	ank. kl. 10.47
Roskilde	afg. kl. 10.49
Fotostop mellem Roskilde og Hvalsø.	
Bus til Skjoldenæsholm.	
Hvalsø	ank. kl. 11.22
Hvalsø	afg. kl. 11.56

Der arbejdes med sporvognene ved det nye sporvejsmuseum på Skjoldenæsholm.

Foto: Torben Liebst.

8 16 65 44, Sporvejshistorisk Selskab, Hvedevej 10, 2700 Brønshøj, senest den 22. maj 1978. På kuponen anføres »FDC«.
oi

Luksusvogne solgt på auktion

Det verdensberømte auktionshus i London, »Sotheby«, afholdt den 7. oktober 1977 en auktion, der var lidt ud over det sædvanlige. Under hammeren kom nemlig fem luksusjernbanevogne fra Det Internationale Sovevognsselskab, CIWLT.

For at gøre auktionen lidt mere attraktiv, afholdtes den i en passende atmosfære i fyrstendømmet Monaco. Toget med de fem vogne var kørt hertil med en maksimalhastighed på kun 25 km/t, medbringende et antal prominente passagerer.

Interessen for auktionen var stor, og det lykkedes uden besvær at få solgt vognene til fine priser.

To sovevogne, nr. 3489 og 3543, bygget i 1929, solgtes til en herr Sherwood fra Kentucky i USA. Han har dog ikke, efter de foreliggende oplysninger, til hensigt at transportere vognene til Amerika, men har planer om at anvende dem i en projekteret »Pullman-forbindelse« London—Dieppe—Venedig, først og fremmest beregnet for turister. Altså en slags »Krydstogt« på skinner.

Sovevognen 3548, og Pullmanvognen 4163 solgtes til herr Paccard, der efter sigende skulle være »stråmand« for Kongen af Marokko. Hvad kongen vil med disse vogne, foreligger der ingen konkrete oplysninger om.

Sidste vogn, spisevognen 2741, bygget i 1926, solgtes til herr Glatt fra rejsebureauet »Intraflug«. Dette bureau har specialiseret sig i at arrangere transkontinental jernbanerejser, hvor man genopliver tidligere tiders jernbaneromantik, f. eks. ved at retablere den nu hedengangne »Orient-Express«.

Det er oplivende at konstatere, at disse gamle klenodier bliver bevaret for eftertiden, endda som aktive.

ordens skyld gør vi opmærksom på, at kun *tjenstgørende* medlemmer må være uniformerede.

oi

Førstedagskuverter i anledning af indvielsen af Sporvejsmuseet

Den 26. maj 1978 tages et nyt dagstempel ibrug ved postekspeditionen i Jystrup Midtsjælland — samme dag som den officielle indvielse finder sted. Dagstempellet har som motiv Sporvejsmuseets bomærke, trekanten med spurvognen.

SHS tilbyder medlemmer og andre interesserede en speciel førstedagskuvert med farvelagt motiv af Århus sporvejes motorvogn nr. 1 og frankeret med 1.30 kr. frimærke CEPT Europa 1977, der forestiller Poppelgården i Skellerød syd for Ringsted. Kuverten er endvidere forsynet med en museumsfondsmærkat, og en museumsbrochure er indlagt.

Førstedagskuverten bestilles ved indbetaling af 6 kr. til postgirokonto

Vipperød	ank. kl. 12.10
Vipperød	afg. kl. 12.19
Holbæk	ank. kl. 12.27
Holbæk	afg. kl. 13.15
Vipperød	ank. kl. 13.24
Vipperød	afg. kl. 13.26
Tølløse	ank. kl. 13.34
Tølløse	afg. kl. 13.35
Hvalsø	ank. kl. 13.43
Bus til Skjoldenæsholm.	

Der afgår bus fra Skjoldenæsholm kl. 16.10 for passagerer mod Holbæk (Hvalsø afg. kl. 16.45 med plantog) og kl. 16.30 for passagerer til damptoget, der har denne køreplan for hjemturen:

Hvalsø	afg. kl. 17.10
Lejre	ank. kl. 17.18
Lejre	afg. kl. 17.19
Roskilde	ank. kl. 17.31
Viderebefordring med plantog	
afg. kl. 17.40.	

Prisen for dette arrangement (inkl. entré til Sporvejsmuseet) bliver fra København 50 kr. for voksne og 25 kr. for børn under 12 år og fra Holbæk 22 kr. hhv. 11 kr. med mulighed for familierabat. Betales i toget.

I øvrigt minder vi om, at Sporvejsmuseets åbningstider er lørdage kl. 13—17 (gælder også grundlovsdag den 5. juni) og søndag kl. 10—17. Medlemmer af SHS har gratis adgang og ret til ubegrænset kørsel mod forevisning af gyldigt medlemskort. Tilsvarende gælder medlemmer af Svenska Spårvägs-sällskapet, Lokaltrafikhistorisk Forening, Light Railway Transport League, Tramway Museum Society og andre udenlandske sporvejsforeninger. For en

Velkommen hos Otto

Ekkodalens GRILL-TERIA

Ekkodalen 5 . Århus . Tlf. 16 05 37

Alt i grill-retter — nemt og hurtigt — spis det her ved hyggelige borde — eller også gerne ud af huset.

Åbent: man-, tirs-, ons-, torsdag 15—22 fredag, lørdag og søndag 11—23

Halbergstadt - Blankenburg Eisenbahn

2. del (fortsat) – af Bent Hansen

Det rullende materiel

I 1885 åbnedes med fire stk. damploko. I årene frem til 1907 modtog Rübelandbanen yderligere syv loko. Alle var af fabrikat Esslingen, og alle var trekoblede med efterløbere. De havde fire cylindre, tandhjulstræk og var beregnet til våddamp. Nr. 3352/1906 blev først udrangeret i 1961, dog fra »havnebanen« i Hamn. I 1914 modtog man et firekoblede loko, som HBE gav nummeret 71.

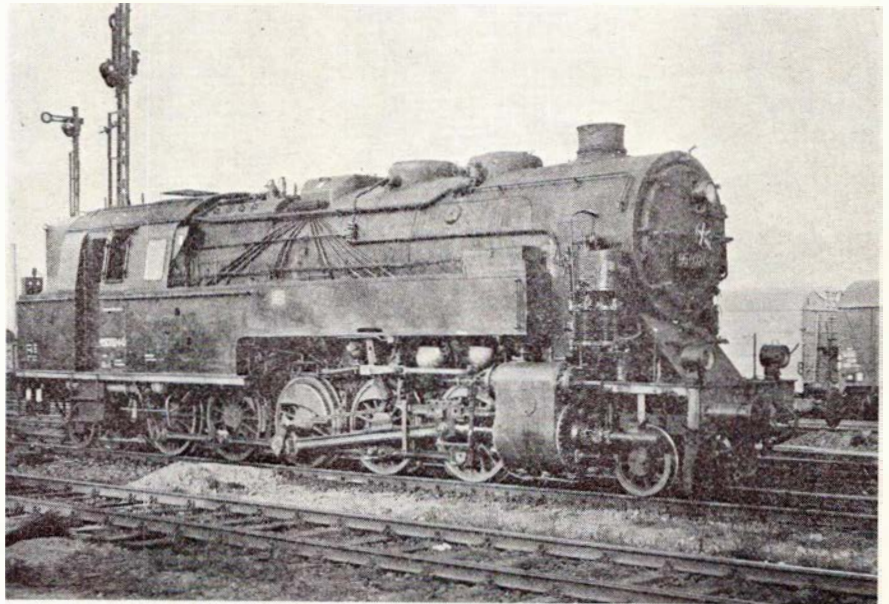
Straks efter første verdenskrig tog banens maskinchef sammen med Borsig fat på at udvikle endnu kraftigere loko. Resultatet blev en femkoblede mammut, der ved prøvekørslen i 1920 klarede 260 t med 12 km/t, vel at mærke uden brug af tandhjul. Lokoet var dog forsynet med tandhjul, men kun af hensyn til bremsningen, en sikring, der hurtigt viste sig overflødig. Togets normale bremsesystem var rigeligt. Det var naturligvis en stor lettelse, at tandhjulstrækningerne nu kunne tages op. Kæmperne skulle stadig eksistere hos DR, selv om de jo er overflødige på Rübelslandsbanen. Det var disse kæmper, som de preussiske statsbaner videreudviklede til T 20 i 1922.

De smalsporede baner i Harzen

Som nævnt i indledningen havde min ekspeditoin Harzquerbahn og Selketalbahn som mål og slet ikke HBE. De to førstnævnte baner er tillige med Südharzbahn udmærket beskrevet i H. G. Christiansen og O. W. Laursens bog: »Små tog på spinkle skinner«, hvorfor der kun her suppleres med et par førkrigs oplysninger samt de sidste nyheder.

Kort 2 viser banerne i deres fulde udstrækning i 1935. Jeg kan dog ikke erklære mig enig med »Små tog på spinkle skinner«, når den allerede i 1924 nedlægges strækningen Eisfelder Talmöhle—Stiege. Denne bane er beskrevet i min 1935 rejsefører. (Tyske rejseførere er yderst minutøse!) Den findes også på mit 1937 DR-kort. Ja, endnu på et 1948-kort findes den, skønt jeg vil være skeptisk over for det kort og nærmere betragte det som en art »genopbygningsplan«.

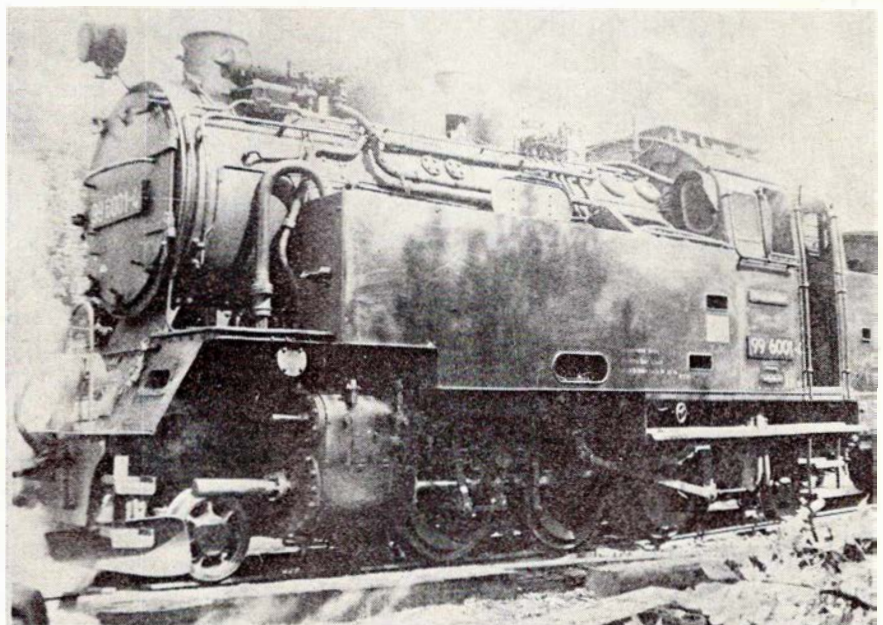
I 1935 var der (naturligvis) direkte tog Wernigerode—Nordhausen, men

DR 95.0024-0. Foto af HBEs mammutlokomotiv kunne desværre ikke skaffes, men her er et foto af den nært beslægtede preussiske »T 20«, nu DRs type 95. Arkiv: Bent Hansen.

også direkte tog Wernigerode—Brocken, og der var direkte vogne til Braunlage på Südharzbanen via Sorge — altså et godt samarbejde med fremmede baner. Som det fremgår af kortet, løber banens

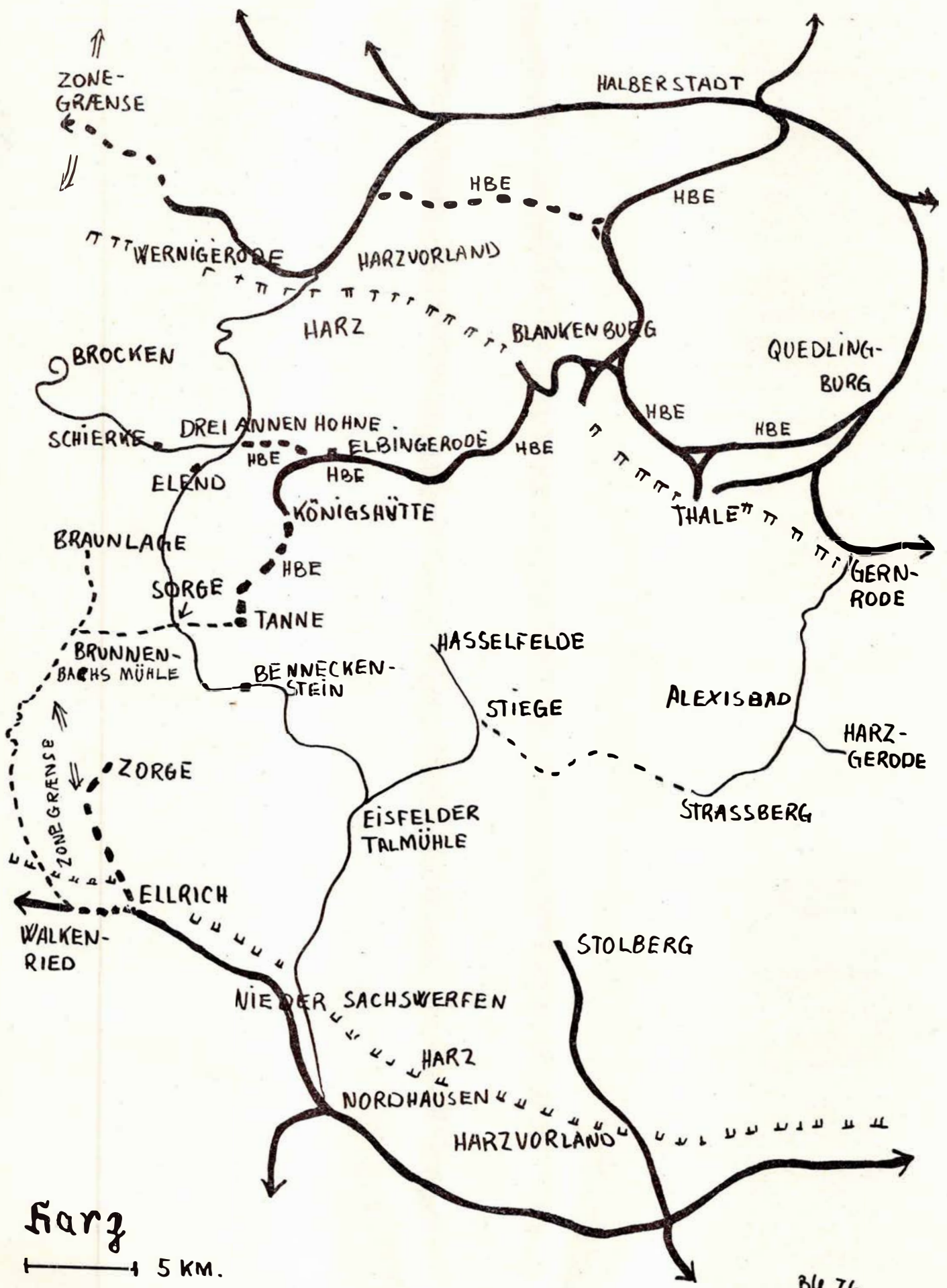
sidste kilometer inden Nordhausen parallelt med DR, hvorfor rejsende til stationer vest for Nieder Sachswerfen får det råd her at forlade Harzquerbahn og spadsere de ti minutter over til DR-sta-

DR 99.6001, bygget af Krupp i 1939. Typen, der kun eksisterer i dette ene eksemplar, fremførte togene fra Alexisbad til Harzgerode. Det kan købes i model i LGB.

Foto: Bent Hansen.

Harz
 5 KM.

8476

Århus

Smarte og prisbevidste piger handler i

MODE STRIK

Nørre Allé 62 . Århus . tlf. 12 67 61
Slacks – Nederdele – Pyntebuser –
Strikbuser – Trusser – BH m. m.
Kig ind – det vi ikke har i vinduet,
har vi indenfor

Deres personlige velvære klarer vi

KROGHS PARFUMERI

Sct. Pauls Plads 15 . Århus . 12 65 14

Vi fører alle de anerkendte mærker
Husk: en gave fra os gør altid lykke

Er De i tvivl, når De skal købe en gave
– så gå

HOS BEDSTE

Jægergårdsgade 50 B . Århus
Tlf. (06) 12 60 34

Her finder De det store udvalg i
gaveartikler – vi er ikke dyrere – men
bare anderledes og særprægede

AARHUS KONGRESHUS

Amaliegade 21–23 . Århus
Tlf. (06) 13 54 88

Lad dette være rammen om Deres
familiefest – møde – konference – sel-
skab – firmafest. – Kapacitet fra 10 til
450 personer. Ring og få et uforbinden-
de tilbud og forslag

Friske varer får De altid i

FRUGT – GRØNT – BLOMSTER

Vesterbrogade 16 . Århus . 19 93 55

Alt i årstidens grøntsager – sydfrugter
– blomster til billige priser.
Husk: En frugtkurv er en kærkommen
gave.

Den perfekte klipning for ham og hende
får De hos

KNIVEN OG SAKSEN

Høgh Guldbergsgade 97 . Århus
Tlf. 12 00 39

Stedet for moderne hårpleje
På gensyn – Lone

Se godt – se godt ud
i MODERNE BRILLER fra ...

JØRN FILTENBORG OPTIK

Optometrist – Specialoptiker
Banegårdsplads 16 (ved SAS) . Århus
Telefon 13 77 22

Stedet for moderne hårpleje for såvel
damer som herrer ...

SALON MUSTACHE

Mørksgade 5 – Århus – Tlf. 13 86 16
Moderne klippeteknik
Bestil venligst tid
Med venlig hilsen
JETTE MARIAGER

Skal De have solgt eller købt hus –
så lad min erfaring komme Dem tilgode.
Deres garanti for sagligt og seriøst
salg er

CHR. BRUHNS Ejendomshandel

Søndergade 32 . Århus . (06) 12 49 00
Gratis uforbindende vurdering

Etatens folk går til

AARHUS GLARMESTERI

v/ Ib Graver
Chr. Kiers Plads 5 . tlf. (06) 13 78 55

Alt i glasskader

Spec.: Blyruder – Butiksrunder – Ther-
moruder – 1. kl.s kvalitetsarbejde
udføres.

Vi handler i

»DELIKATESSEN«

Tordenskjoldsgade 34 . Århus
Tlf. 16 87 43

Kød – flæsk – alt i hjemmelavet pålæg
Husk vor lækre medisterpølse og lever-
postej – Speciale: Paté gravad skinke
samt alt i salater

Midt i byens hjerte ligger

RESTAURANT SVALEREDEN

Rosengade 12 . Århus . (06) 19 95 05
– hvor etatens og andet godtfolk mødes
i vor hyggelige bodega. Husk vi er
morgenfriske – åben kl. 5 morgen til 2
nat. På gensyn! – Inger og Jimmi Lawal

For de lækkersultne ...

SCANDIA GRILL

Europaplads 8 (overfor Hotel Atlantic)
Århus – Tlf. (06) 13 86 80

Alt i lækkert grill – pølser – hot dogs –
Det er os med de store kyllinger
Åben fra 11 formiddag til kl. 5 morgen
Søndag fra kl. 11 til kl. 02.00 nat

»LE CAULOIS«

PANDEKAGEHUSET
Ny Banegårdsgade 47 – Århus
Tlf. (06) 13 02 94

Nyd vores morgencomplet – lækre
pandekager eller grillretter
Åben hver dag kl. 8.00–24.00
Lørdag og søndag fra kl. 17.00–24.00

Tandlæge

STEEN ROSBY

Frederiks Allé 93 – Århus
Telefon (06) 12 15 45

Konsultation efter aftale.

Stedet hvor man kommer igen

MØLLEVANGENS CAFETERIA

Helge Rodesvej . Århus . (06) 10 43 50

Selskabsmiddag – Luxusmørrebrød
God daglig middag: 2 retter + kaffe
(pensionærrabat) – Morgen complet fra
kl. 7–11. – Altid en lækker søndagsmid-
dag fra kl. 11–17. – Smørrebrød – Kyl-
linger – Pølser
Selskaber modtages gerne

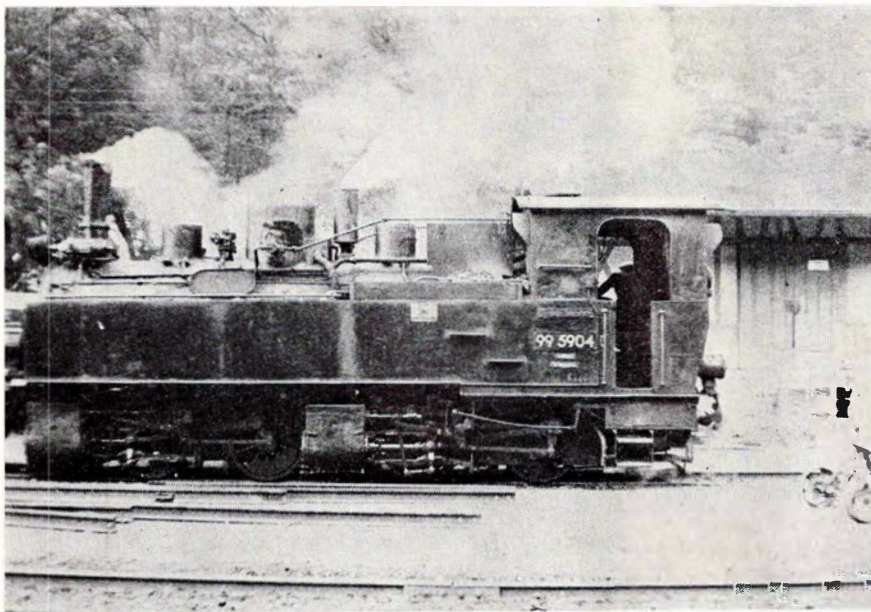
Smyk Deres hjem med farver fra

VESTERBROS FARVEHANDEL

Vesterbro 8 – Århus – Tlf. 12 67 77

Tapet – farver – lak – gulvbelægning
Alt til GØR–DET–SELV – Kom ind og
få en farvesnak.

Med venlig hilsen
N. J. MØRK CHRISTENSEN

DR 99.5904 besørgede trafikken fra Strassberg til Alexisbad. Det var sortmalet.

Foto: Bent Hansen.

tionen i Nieder Sachswerfen. Herved spares turen til Nordhausen to gange.

Vel nok den mest imponerende del af Harzquerbahn er det første stykke fra Wernigerode til Drei Annen Hohne. Banen udgår fra egen station lige ved siden af DR-stationen i Wernigerode. Højden over havet er her 235 m. Efter 1 km nås holdestedet Wernigerode Westerntor, hvor banen har remiser, værksteder og depoter. Straks efter overskrides Zilberbach, og banen fører nu langs bækken »Stilles Wasser« til holdestedet Kirchstrasse, hvor toget kører gaden igennem på langs. Der er spadseresti hele vejen derud langs banen. Efter 5 km nås stationen Hasserode 281 m over havet. Vi er stadig i Wernigerodes byområde. Herude ligger de sidste fabrikker, der betjenes med transportør. Nu begynder det nemlig at gå op ad. Banen følger først Kleine Breitetal med floden Holtemme og efter 6 km passeres holdestedet Steinerne Renne 312 m, hvor banen drejer 360 grader for med en stigning på 1:30 at kravle op og rundt om Beersberg, over Thumkuhlental på en bro og gennem en 80 m lang tunnel kommer banen ind i Drängetal, som den følger resten af vejen til Drei Annen Hohne, som nås efter 15 km. Højden er nu 542 m. Den højest beliggende station er Benneckenstein 569 m (efter 31 km).

Brockenbanen er ligeledes en adhæ-sionsbane med største stigning 1:30. Den er 19 km lang og stiger fra Drei Annen Hohne 542 m til 1130 m kun få minutters gang fra Brockens top, der ligger 1142 m over havet. Turen op tog i sin

tid 1 time 50 min., mens nedturen kunne gøres på 1 time 40 min. Der var adskillige holdepladser og en station, Schierke med højden 688 m. Den nås efter 5 km. Byen betjenes kun i sommerhalvåret. Om vinteren måtte passagererne benytte Elend, hvorfra der kun er en km længere. For at nå op er banen lagt med to »hårnålesving« og en kurve på 360 grader, foruden at banen løber 1½ gang rundt om Brocken. Ærgerligt at denne tur ikke kan opleves.

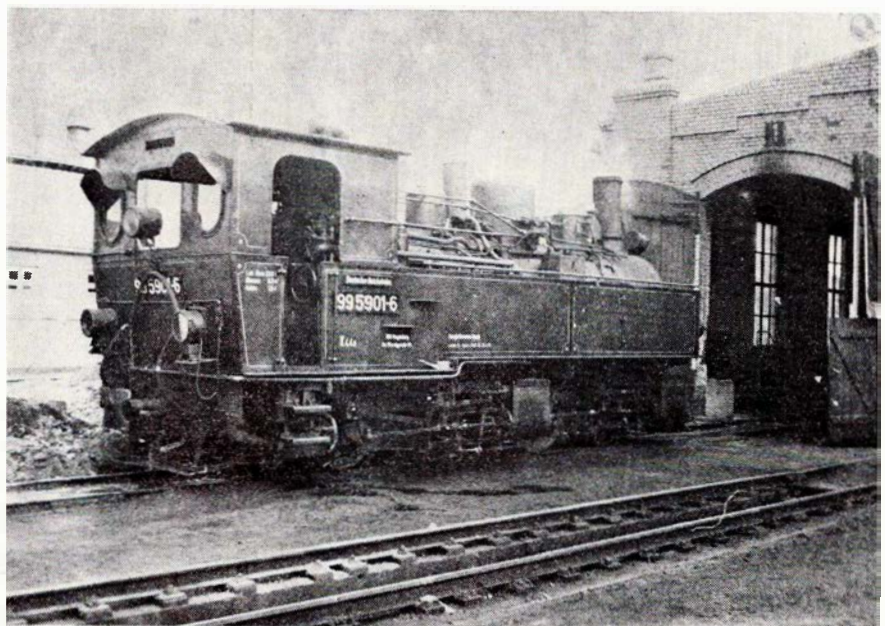
I »Små tog på spinkle skinner« spås, at Selketalbanen nedlægges, men at

dens ene endestation, Strassberg forbindes med Harzquerbahn via Stiege, en strækning der tidligere har været sporlagt.

Imidlertid var Selketalbanen under reparation under mit besøg. Toggangen var helt indstillet på strækningen Gernrode—Alexisbad, idet sporet var løftet. Arbejdet udførtes af et par fagfolk samt et kompagni studenter af begge køn. De svedte ordentligt mens de svingede hakkerne — også pigerne. De fik kost, logi og løn, oplyste de. Partimæssige fordele har der nok også fulgt med, foruden at det rent menneskeligt er sundt for en student at mærke hårdt fysisk arbejde på sin krop. Jeg kunne ikke (allerede dengang) lade være med at tænke på Roskilde Universitet! Til gengæld havde banen ikke så godt af den ufagmæssige behandling, den åbenbart fik, for et halvt års tid efter kørte et tog af sporet på den reparerede strækning. Loko og tre vogne landede med hjulene i vejret i Selke. Ingen blev dræbt, men banen var lukket i lang tid, idet hele den reparerede strækning skulle gås efter. Hvis banen havde stået til lukning, havde man vel næppe bekostet den gennemgribende reparation? Og efter uheldet var der da alle tiders chance for at slippe af med den, hvis det var meningen. Forhåbentlig kan der køres på banen mange år endnu.

Rübelandbanen

Stationer og holdepladser	Højde	Km
Blankenburg	198	0

DR 99.5901-6 i Gernrode. Bygget 1897 af Arn. Jung. Bemalingen var grøn/rod/sort, idet den var tiltænkt trafikmuseet i Dresden.

Foto: Bent Hansen.

Spis noget lækkert - gå i

MACKIES PIZZA

Clemenstov 9 . Århus . tlf. 12 36 61

Prøv vore lækre pizza, amerikansk stil
- stor eller lille - eller vor Beufburger
- spis dem her eller tag dem med hjem
Åben hver dag kl. 10-24

Hvor vi mødes - Cafeteria

»CORNER«

Kaserneboulevarden 35 . Århus
tlf. 12 20 70

Alt i lækkert grill - også ud af huset -
Husk: vi fører hver dag ca. 10 forsk.
a' la carte retter - her får De maden
uden ventetid.

Hvor godtfolk mødes

RESTAURANT GYNGEN

Volden 18-20 . Århus . Tlf. 13 10 87
God betjening - venlig atmosfære

Lad også Gyngen blive Deres fristed
Venlig hilsen Karin og Knud Nissen

MUSIK og DANS

Stedet, hvor man hygger sig

RESTAURANT SØSPORTEN

Telefon (06) 12 16 67 - Århus
Torsdag: AMATØRAFTEN
Fredag og lørdag: BAL
Vi ses - Med venlig hilsen
BIRTHE og HENRY

Vore funktionærer handler i

FRUGTHUSET

Jordbrovej 21 . Århus . (06) 16 92 35

Alt i årstidens friske frugter og grønt-
sager - Stort udvalg i blomster og plan-
ter. Gå altid i specialforretningen - så
er De sikker på friske varer

Bag den gode smag

FINNS BAGERI

Wærungsgade 11A . Århus . tlf. 12 53 04

Alt indenfor lækkert brød og kager.
Bestillinger på alt slags brød modtages
- altid et godt ugetilbud.

Husk vort udsalg Hammerhusvej 49
Brød - Konfektur - Chokolade

Sankt Clemensstræde 16 - Århus
Specialforretning for håndknyttede
persiske tæpper - Egen import
10 års bytteret
Telefon (06) 19 20 36

Stedet for Gourmeter ...

RESTAURANT HYTTEFADET

Vesterbrogade 38 - Århus
Telefon 13 16 37

Spec.: Alt godt fra havet i alle varia-
tioner - samt lækre kødretter.

Med venlig hilsen

HANS og GRETE NORDGAARD

Vi handler i ...

VESTERBROS OSTEHUS

Vesterbrogade 4 - Århus - Tlf. 12 04 56

Altid vlagrede oste - fine speciali-
teter fra ind- og udland.

Osteanretninger laves på bestilling.

Med venlig hilsen

AGNETHE SØRENSEN

Køb hos den rigtige slagter ...

SLAGTER BJERRUM

Ekkodalen 2 - Århus - Tlf. 16 92 34
Kød - Flæsk - Alt i hjemmelavet pålæg
Husk vore tilbud på gode ugepakker
Altid mørt og velhængt oksekød
Ring og vi bringer gerne kød og
smørrebrød

DERES GARANTI

Exam. tandtekniker

CARSTEN SOMMER

Sonder Allé 4, 1. sal - 8000 Århus C.
Telefon (06) 12 19 89

Konsultation mandag-onsdag 9,30-17
torsdag-fredag 9,30-13 og efter aftale.

TANDLÆGE INGER WINTHER

har overtaget afdøde tandlæge Niels
Baumbachs praksis, Park Allé 9 samt
Hans Kjærholms praksis, Banegårds-
plads 4 - begge praksis føres videre
på adressen:

Banegårdsplads 4 - 3. sal
8000 Århus C - Tlf. (06) 12 22 21

Vær god ved Deres fødder - gå til

AGGER FODKLINIK

Nr. Allé 81-83 . Århus . tlf. 12 54 00

Omhyggelig og nænsom fodpleje

Spec.: vanskelige fødder

Åben kl. 9-14.30 og efter aftale

Køb legetøj - hvor udvalget er størst

»1000 TING«

Store Torv 14 . Århus . tlf. 13 30 55

Stort udvalg i legetøj til alle børn i alle
aldre - og til alle priser - Gå ikke for-
gæves - gå hellere straks i 1000 ting.

Er De i tvivl - så gå i

KØKKENHJØRNET

Vester Allé 20 . Århus. Tlf. (06) 19 96 55

Køleskabe - komfurer - vaskemaskiner
Lad fagmanden hjælpe Dem med råd
og vejledning. Mange forskellige mu-
ligheder uden forbindende. Husk: Atlas
køkken har alle variationsmuligheder -
og så er det dansk.

Køkkenhjørnet borger for kvaliteten

Bag den gode smag

»CORNER« BAGERIET

Max Müllersgade 2 B . Århus
Tlf. 12 14 68

Altid frisk og lækkert brød og kager

Din nye Jeans-shop

CAMPUS

Frederiksgade 34 - Århus - Tlf. 12 07 07

Stedet for hende og ham !

Moderne fritidstøj i alle størrelser i de
kendte mærker.

Kom ind og få en tøjsnak

Blankenburg Westend	4
Michaelstein	323 5,5
Braunesumpf	408 8
Hüttenrode	477 10
Neuwerk	398 13
Rübeland	385 14,5
Mühlental	423 16
Elbingerode	442 18,5
Hornberg	491 21
Königshütte	433 23,5

NB: Mellem Elbingerode og Hornberg når banen 503 m.

Oversigtskortet er i målestoksforhold, mens de to byskitser er uden garanti for dimensionerne, ligesom veje ikke er afsat. Nord er opad på alle kort.

Kilder:

Horst Obermeyer: *Taschenbuch deutsche Smalspurloko.*

Horst Obermeyer: *Taschenbuch deutsche Dampfloko Regelspur.*

Grieben *Reiseführer, Harz, 1935.*

Brockhaus *Wanderheft 135, Rübeland und Umgebung.*

Wolfgang Messerschmidt: *Zahnradbahnen gestern und heute.*

K. E. Maedel: *Deutschlands Dampflokomotiven gestern und heute.*

Bent Hansen.

NYT fra udenlandske baner

BULGARIEN. Vejen til Mellemøsten er lang og trang, og de tyrkiske baners kapacitet er langt under det behov, der pludselig er opstået. Derfor arbejdes for fuld kraft på etableringen af en jernbanefærgeforsbindelse mellem den bulgarske by Varna og den sovjetrussiske Illitschewsk tværs over Sortehavet. Man planlægger bygningen af færger på 20.000 bruttoregisteretons (BRT) og med en kapacitet på 108 godsvogne. Allerede i begyndelsen af 1978 regner man med at starte sejladsen på den ca. 400 km lange sejlroute.

ITALIEN. Også andre løsninger på kapacitetsproblemerne til Mellemøsten er foreslået. Mellem den italienske by Venedig og den tyrkiske Iskenderun arbejdes med planerne om en færgeforsbindelse med færger af samme type som »Railship«, den færge, der sejler godsvogne fra Vesttyskland til Finland.

CANADA. Canadian National Railways, et af de to store canadiske jernbaneselskaber, har i 1976 haft stor fremgang. Efter mere end tyve års pause har man opnået overskud i regnskaberne, og det trods store investeringer i modernisering af faste anlæg og rullende materiel.

SOVJETUNIOIEN. Godstrafikken er det primære for de sovjetiske baner, så kommer passagertrafikken i anden række. Og for olietransporterne mellem de nordsibiriske kilder og de store fabriksområder i byområderne anskaffer man nu otteakslede tankvogne med en bæreevne på ikke mindre end 122,6 tons. De nye vogne befordres ad den nye Baikal-Amur-Magistrale, den nye nordligst beliggende sibiriske bane, vi tidligere har omtalt her i bladet.

HOLLAND. Hollandske Statsbaner, NS, har forhøjet den maksimale belastning for godstog til 4.000 tons. Denne vægt kører malntogene mellem Rotterdam og Saarområdet med. Men hertil anvendes også fire diesellokomotiver. Ved DSB kunne man klare denne vægt ved at koble to MZ-lokomotiver sammen, men så ville godstogene ikke kunne være på stationerne. Vi har som bekendt desværre ingen malmtransporter.

CANADA. CP, Canadian Pacific, er et baneselskab, der ikke er bange for at prøve noget nyt. For nylig har man taget niveauoverkørselsanlæg i ubeboede egne i brug, der oplades ved hjælp af solbatterier. Men også en del af selskabets togradioanlæg drives ved hjælp af solbatterier.

Skjolddelev

Gå, hvor du får mest for pengene - - -

ALICE'S FABRIKSUDSALG

Hovvej 15 . Skjolddelev . (06) 94 82 08
Stort udvalg i børnetøj og dametøj mm. i alle str. - Kig ind - vi har altid et godt tilbud. Åben fra kl. 12 til 17.30 - fredag til kl. 20 og lørdag kl. 9-14 mandag lukket

Højslev

Vi handler i ...

HØJSLEV BLOMSTER
Viborgvej 218 - Tlf. 53 59 42

Frugt - Grønt - Blomster
Dekorationer - Kranse
Altid friske varer

VESTITYSKLAND. Togtoiletter, som de bruges i dag, er i høj grad uhygiejniske for omgivelserne, og der gøres da også mange forsøg på at finde en egnet erstatning. Ved DB afprøver man p.t. et anlæg, fabrikeret af Messerschmidt-Bölkow-Blohm, som arbejder med et højtrykstoilet og en beholder, der kan klare 800 toiletbesøg, dvs. kørsel 8-12 dage. Herefter kan beholderen tømmes i det offentlige kloakanlæg p.gr.a. den kemiske omdannelse, der foregår i den. Anlægget kan indbygges i alle moderne passagervogne uden større besvær, så måske det er en løsning på toiletproblemet?

SCHWEIZ. SBB-CFF har bestilt 10 nye elektriske rangerlokomotiver, litra Ee 6/6 II til levering i 1979. De bliver med to treakslede boggi og vil få en effekt på ca. 1500 HK ved 20 km/t. Lokomotiverne får numrene 16811-16820, en maksimalhastigheden bliver 85 km/t.

Lagerførende importør for bl.a.

Weitkowitz	:	Presse-/kabelsko og værktøj
Chritchley	:	Opmærkning /kantbånd
Dahl	:	Ledning-/kabelkanal
Orbitec	:	Lamper
Bacho / Haupa	:	Værktøj

H. Hofmann Andersen
Nørrebrogade 22-26 - 8000 Århus C -
Tlf. (06) 12 01 33

Engros-handel: El-artikler - El-måleinstrumenter - Værktøj

Moden for ham og hende

Modedefrisøren
E. Jacobsen

Jernbanegade 1 . Hobro . Tlf. (08) 52 21 65

Aarhus og omegn

Visit our Welknown Restaurant
and taste our »Specialities«

KINESISK RESTAURANT »SHANGHAJ«

Guldsmedegade 1 – Århus
Telefon (06) 13 00 47

Åben 11-23 alle ugens dage
PÅ GENSYN!

Byens bedste madsted ...

RESTAURANT EUROPA

Europaplads 6 – Århus
Telefon (06) 12 32 15

– hvor venner mødes

Med venlig hilsen
MARTIN

Stedet for gourmeter

ROYAL STEAK HOUSE

Bispegade 1 – Århus – Tlf. (06) 13 51 52

Her er maden i topklasse og betjenin-
gen 1. classes. – PÅ GENSYN!

Tag noget lækkert med hjem fra

SNACK BAREN

Hovedgaden 29 – Brabrand
Telefon (06) 26 10 45

OLES PØLSEBAR

Nordbyvej 3 – Viby J. – Tlf. 14 16 82

Alt i lækkert grillmad – forårsruller –
pølser – det er os med de store kyl-
linger med hjemmelavet fritter.

Åben mandag til fredag kl. 11-22,
lørdag 11-19, søndag 13-22.

NB. Skal De have fest – så ring og
bestil – og alt er klart, når De henter
det.

Nyd Deres frokost yderst på molen
med Århus skønneste udsigt

AARHUS YACHTKLUB

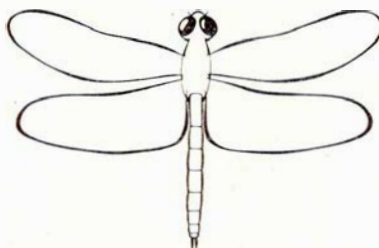
Lystbådehavnen . Tlf. (06) 13 30 26
Ta' selv bord hver dag kl. 12-15
Selskaber modtages gerne (indtil 50
kuverter) – Lukket hver torsdag

STOPPESTEDET
Linje
12-68-25
Skolegade No. 27 Århus

Vil De spise lidt godt - eller
bare hygge Dem over et lille
glas - er dette stedet. Under-
holdning flere gange om ugen.
Husk: Gør holdt ved STOPPE-
STEDET - vi hygger om Dem,
PÅ GENSYN!

– et rart spisested

Byens gode madsted hedder

»GULDSMEDEN

Guldsmedegade 32 – Århus
Telefon (06) 13 08 69

Vi hygger om Dem – Lad os afholde
Deres selskaber – Husk efter teatertid
modtager vi også gerne selskaber.
Ring venligst og bestil – og maden er
klar. – Åben hver dag fra kl. 12,
søndag fra kl. 16. – På gensyn i
Restaurant GULDSMEDEN!

Stedet for moderne hårpleje

SALON »FEMINA«

Kaj Munksvej 54 . Viby J. . (06) 14 02 03
Den moderne salon med faglig dygtig
betjening i hyggelig atmosfære
Spec.: Klipning.
Med venlig hilsen Karen Svensson

Vore funktionærer handler i

MODESTRIK

Søndervangsallé 39 . Viby J.
tlf. (06) 14 47 19

Stort udvalg i strikægarn – fikse mo-
deller – småting m.m. Kig ind og se
vort udvalg. Man slapper dejligt af
over et strikketøj

Hele familiens frisør, herre og dame

SALON »JEANETTE«

Holme Møllevej 15 – Viby J.
Telefon 14 92 88

Stedet for moderne hårpleje – Stor par-
keringsplads – Salonen er lukket hver
mandag. – De behøver ikke at bestille
tid til herre-afdelingen.

På gensyn: BJARNE VESTER

Hvor venner mødes

AABY-KROEN

Silkeborgvej . Åbyhøj . (06) 15 79 99

Kom ind og hyg Dem over et glas eller
dagens ret – et lækkert stykke smørre-
brød. Selskaber modtages gerne – ind-
til 150 kuverter

Venlig hilsen MIE og FINN

Gå til fagmanden og køb –

SARALYST CYKELSERVICE

Rosenvangsallé 213 b . Højbjerg
tlf. 27 07 12

Knallerter – cykler, nye som brugte –
alt til rimelige priser. – Stort udvalg i
tilbehør – kom ind og få en cykelsnak.

BUSTED

Rundhøjtorvet 3 . Højbjerg
tlf. 14 84 46

Ure – Optik – Guld – Sølv

Spar penge – tank selv – kør ind til

UNO-X SERVICE STATION

Holme Møllevej 47 . Viby J.
Tlf. 14 77 67

Bilistbutik – dagligvare-kiosk – dæk-
service – afbalancering – højtryksren-
ser til motorvask (for gør det selv
folk) – bestil venligst tid – på gensyn
Mona og Arne Abrahamsen

GLARMESTER

JOHN SØRENSEN

Randersvej 15 – Århus
Telefon 16 70 81

Nye og brugte færger til DSBs Østersørute

RØDBY FÆRGE — PUTTGARDEN

DSB har som bekendt afgivet ordre på tre nye færger til Storebælt, én er bestilt på Helsingør Værft til levering foråret 1980 og to er bestilt på Nakskov Skibsværft til levering i efteråret 1980, henholdsvis i foråret 1980. Alle færger er af den nye brede type, der tillader rangering over to færgelapspor, og hver færge bliver firesporet.

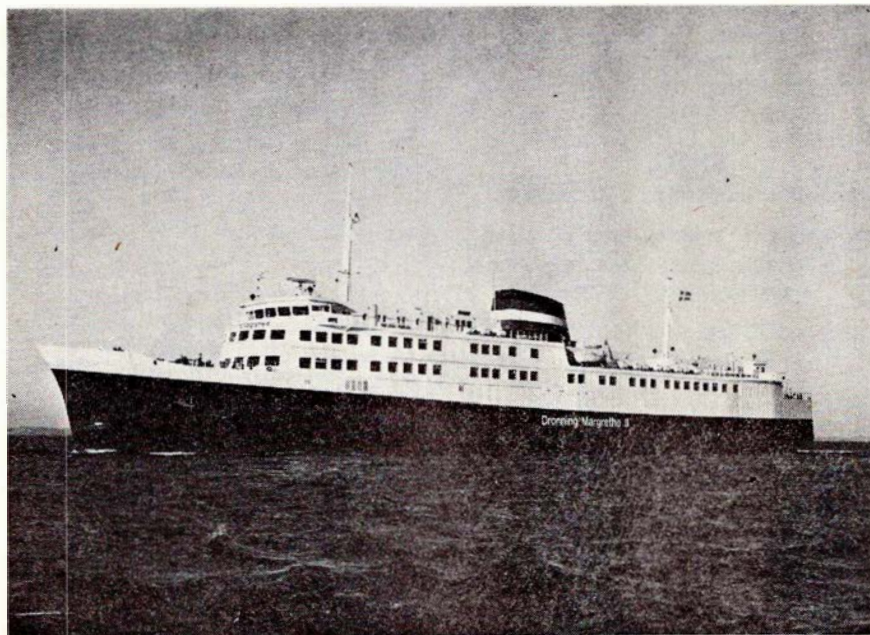
De tre nye færger skal alle leveres, så de kan indgå som Intercityfærger mellem Korsør og Nyborg i stedet for de nuværende tre, M/F PRINSESSE BENEDIKTE, bygget i Helsingør i 1959, M/F DRONNING MARGRETHE II, bygget i Nakskov i 1973, og M/F PRINS HENRIK, bygget ligeledes i Nakskov, men i 1974.

Når den første af de nye færger er leveret, er det tanken at lade én af sidstnævnte to færger ombygge, så den kan anvendes på DSBs Fugleflugtsoverfart mellem Rødby Færge og Puttgarden.

Fugleflugtslinien har sidst fået tilført ny dansk færge i 1968, da M/F DANMARK leveredes fra Helsingør Værft. I 1972 indsatte Tyske Forbundsbaner deres nybygning M/F DEUTSCHLAND, og — som det er blevet koutume — blev det herefter DSBs tur til at indsætte ny

tonnage på ruten. Men — hvad der vist ikke er nogen hemmelighed — DSB manglede penge til en ny Østersøfærge, og resultatet er hidtil blevet, at man har »hutlet« sig igennem ved at »låne« hos Storebælt. Resultatet er da også ret utilfredsstillende, idet en færge, i dette tilfælde M/F KNUDSHOVED, bygget som bilfærge med jernbanespor til en indenlandsk overfart, ikke er egnet til en international overfart, og slet ikke en overfart, der som Fugleflugtslinien har oplevet rekordstore trafikstigninger. Eksempelvis kan nævnes, at publikumsfaciliteterne i sommerperiodens ferietrafik er meget utilfredsstillende for såvel publikum som personale. Yderligere er færgens spormæssige kapacitet meget ringe.

Men som nævnt synes der nu at være ny færgeskapacitet på vej. Den ene af de to nuværende Intercityfærger agtes efter de foreløbige planer ombygget, så den kommer til at honorere de krav, en international kombineret jernbane- og biloverfart med rimelighed kan stille. Færgen vil blive skåret igennem midtpå såvel vertikalt som horisontalt, og den vil blive forlænget med omkring en snes meter samtidig med, at der vil blive indskudt et særligt bildæk over det nuvæ-

M/F Dronning Margrethe II.

Foto Nakskov Skibsværft.

Juridiske konsulenter

Sagførerkontoret i Ryomgård

ADVOKAT ERIK DYNESEN

Tlf. (06) 39 44 00

ADVOKAT

POUL B. RUDOLPH

Østergade 20 . Struer . (07) 85 16 27

Åben 9-12 og 13-16

Brædstrup

Køb hvor udvalget er størst — gå i

TÆPPECENTRET

vis a vis rutebilstationen

Jernbanegade . Brædstrup . tlf. 75 25 63

Kvalitetstæpper til alle formål og priser

Derefter slapper vi af i

BODEGA »TINGET«

Tinghuspladsen 5 . Brædstrup

Tlf. 75 21 65

— hvor venner mødes —

rende togdæk.

Når den første af de to færger er ombygget, agter man at lade den anden gennemgå en tilsvarende operation, så man i løbet af 1981 råder over to fuldstændigt ombyggede færger. Den ene af disse vil fast blive indsat på Østersøen sammen med M/F DANMARK, mens den anden vil afløse såvel på Østersøen som på Storebælt. Man må huske på, at under værftsoophold skal DSB stille færger til rådighed for afløsning af såvel danske som tyske Østersøfærger, hvorfor der forventes at blive rigelig brug for en afløserfærge med de fornødne kvalifikationer til at erstatte en hvilken som helst færge, der er i drift på vore overfarter.

Kan Fugleflugtslinien ikke få løst sit kapacitetsproblem på den bedste måde, nemlig ved anskaffelsen af en ny storfærge, så må man løse det på den næstbedste måde. Og den næstbedste måde er altså ombygget, overflødig storebæltstonnage!

Aarhus og omegn

Hvor venner mødes

BODEGA 65

Jægergårdsgade 65 . Århus . 13 12 21

Lad også det blive Deres fristed
Med venlig hilsen FINN og BJARNE

Etatens folk handler i

TROPEKÆLDEREN

P. Fabersvej 37 . Århus . tlf. 16 11 88

Akvarier – Fugle – Fisk –
Planter – Foder – Tilbehør

Stedet hvor man mødes

STRANDVEJENS STEAK-HOUSE

Nordre Strandvej 5 . Risskov . 17 59 33

Grill-retter – lækker smørrebrød
og platter

NB: Lad os tage besværet ved Deres
fester. – Alt ud af huset – Ring og få
et godt tilbud

Med venlig hilsen
ESTHER og JOHN SCHRIVER

Sy selv – den bedste maskine –
det bedste resultat

HUSQVARNA SY-SHOP

Gellerup Center . Brabrand . 15 26 16

Stort udvalg i nye og brugte maskiner
Alt i sy-tilbehør – Kig ind – vi hjælper
gerne med råd og vejledning

Lad også dette blive Deres fristed

HYGGEKROEN

Silkeborgvej 257 . Åbyhøj . Tlf. 15 70 89

– hvor venner mødes –

CHEVRON SERVICE

ved P. Andersen

Grenåvej 189 – Risskov – Tlf. 17 73 69

Benzin – olie – vask – smøring samt
stort udvalg i autoudstyr
Quick-service udføres

Selvbetjening – Stor kiosk

Et besøg værd

Marstrandsborg Grill Bowleren

Thorvaldsensgade 1 – Århus

Prøv vore lækre grill-kyllinger
Pølser – Ribbensteg-sandwich
Specielle kinesiske retter, hjemmelavet
forårsruller. – Tag maden med hjem –
eller vi bringer gerne.

Åben hver dag fra kl. 11–21.

Telefon 12 70 47

Venlig hilsen – Betty og Kan-Wing

Stedet for moderne hårpleje ...
Saraystparkens dame- og herresalon

Salon »FYNNE«

Saraystparken 5 – Højbjerg

Tlf. 27 55 75

Spec.: Moderne klippeteknik – mode-
frisuren til Dem. – Lukket hver onsdag.

Hvor etatens og andet godtfolk mødes

BOULEVARD CAFEEN

Odensegade 45 – Århus – Tlf. 12 37 02

Lad også det blive Deres fristed
Her er hygge og venlig betjening
Med venlig hilsen – BENT

Tag noget lækker med hjem – eller
nyd det her

HJØRNE-GRILL'EN

Molsgade 9 – Århus – Tlf. 13 90 37

Alt i lækker grill – Forårsruller
Det er os med de store kyllinger.
Åben hver dag kl. 12–24.

Kør ind til

SHELL

Grenåvej 150 . Risskov . tlf. 17 78 08

Benzin – olie – smøring – alt til bilens
pleje – autotilbehør. – Moderne vaske-
maskine (lukker kl. 20)

Åben alle hverdage kl. 6.30–24
Søndage kl. 8–24

Gå i specialforretningen –
med det store udvalg

HOBBY-BØRSEN

Silkeborgvej 178 . Åbyhøj . 15 51 88

Hobby til alle aldre – alt i modeltog –
racerbaner – fly – plastik-byggesæt
m.m. – Kig ind

Kom ind og hyg Dem i

»GRØFTEN BODEGA«

Groftøcentret . Viby J . tlf. 28 10 95

Lad også dette blive Deres fristed –
kom ind og slap a' – vi hygger om Dem.

Med venlig hilsen og på gensyn!

Stedet hvor man kommer igen

Vi handler i

PARFUMERIET INNOXA

Frederiks Allé 141 . Århus . 12 92 25

Toiletartikler – parfumeriet med den
gode service – stort udvalg i de kendte
mærker – kig ind, vi hjælper Dem
gerne med råd og vejledning

Etatens folk handler hos

Fa. N. RASK NIELSEN

v/ Niels B. Jacobsen

Nørregade 18–20 – Århus

Telefon 12 48 48

Cykler – Raleigh – Bison – Barnevogne
Klapvogne – Udstyr – Kig ind og gør
en god handel – vi er til at tale med.

RISSKOV KLOAK-SERVICE

v/ Peder Giæsel

Døgn- og weekendvagt – Tlf. 17 68 92

Slamsuger – Roterende knive
Rensning af faldstammer

Renser alle ledninger hurtigt og effek-
tivt. – Ring straks til fagmanden.

Sports- og motionscykler

Chr. X's vej 256 . Tranbjerg

Tlf. (06) 29 32 33

Spec.: Afd. med sports- og motionstøj
Moderne reparationsværksted

HUSK: Cykler til hele familien finder
De hos os

Postbefordring i USA

EN AFSLUTTET EPOKE

POSTENS BEFORDRING har altid været en af jernbanens væsentlige opgaver. Det er også en af vore største indtægtskilder, og trods det, at der er meget arbejde forbundet dermed, så er Postvæsenet en kunde der er værd at holde på.

Der kunne fortælles mange interessante historier om postens befordring pr. jernbane gennem tiderne. Posttogene har altid hørt til nogle af banernes hurtigste, og postgods har været og er til dels stadig »betroet gods«, der skal passes særligt godt på.

Men det er slet ikke vore hjemlige postbefordringer, vi her skal høre om. Det er derimod en posttransport, der foregik på den anden side af »Dammen«, nemlig i USA, og lidt om baggrunden for deres etablering.

Den 30. juni 1877 rullede nemlig USAs sidste jernbanepostkontorer ud fra New York og Washington. Og dermed opførte i USA et kommunikationssystem, der har spillet en kæmpe rolle for udviklingen af postforbindelserne, og som stadig fungerer i de fleste lande, både i Europa og de fleste oversøiske steder, USA altså eksklusivt.

Jernbaneposttransporterne har også gennem mange år haft special interesse for filatelister, som samler på stempler, idet de fleste rullende postkontorer naturligvis fra starten har haft egne stempler, som posten under transporten stempledtes med. Breve og kort, indkasset i jernbanestationens postkasser eller i postvognenes egne postkasser, er blevet forsynet med disse stempler.

1830 startede det hele

Med de dampdrevne jernbaneliniers start omkring 1830 var det naturligt, at postvæsenerne rundt omkring hurtigt opdagede de enorme muligheder, der her lå for at få posten hurtigt frem. Selv om togene kun kørte med hastigheder på 30—40 km/t, var det alligevel et væsentligt fremskridt i forhold til de hestetrukne køretøjers sneglefart. Transporttiderne kunne på denne måde mere end halveres.

De første jernbanetransporter af post har man kunnet spore til omkring året 1830, idet de startede samtidig i England jernbanens fædreland, og USA.

I England skete debutten på Manchester—Liverpool strækningen, den bane

der var blevet berømt året i forvejen som hjemsted for det store lokomotivvæddeløb, hvor George Stephenson løb af med sejren. Posten fra London kom med diligence til Manchester. Hele diligencen kørtes op på en jernbanevogn — a la vore dages autotog — og kom på denne måde til Liverpool med bl. a. posten til Irland og USA. Liverpool var allerede dengang udskibningshavn for de store både til fjerne rejsemål.

Allerede året efter — i 1831 — anskaffede man på banen fire postvogne.

Jernbanerne byggedes som bekendt i hurtigt tempo, men der gik alligevel lang tid, før man kunne skelne et sammenhængende net. På den vigtige amerikanske jernbanestrækning New York—New Orleans måtte posten adskillige gange skifte mellem tog og diligence indtil midten af 1840erne, ja, den sidste del af strækningen måtte man også ty til bådtransport. Endnu i 1858 var der 16 mil, hvor der ikke var jernbane endnu, og her måtte diligencen træde i aktion.

I England gik udviklingen hurtigere. Men her var afstandene også kortere, ligesom befolkningsunderlaget var bedre. På 10 år blev diligenceorganisationen fuldstændig undermineret, og i 1838 var det muligt at køre posten hele vejen fra London til Liverpool med tog. Samme år fik postvæsenet endog ret til at disponere over en kupé eller egen vogn i hvilke tog, man selv udtrykte ønske om. Det var et væsentligt fremskridt.

Postbureauvognen fødes

Med disse nye bestemmelser var faktisk de rullende postekspeditioner født. I sommeren 1838 etableredes de første i USA hos »Grand Junction Line«. Siden gjorde man forsøg med en ombygget hestetransportvogn, der bestod af to »båse«, nu kupeer, en for en vagtmand og en for ham, der sorterede posten. Senere indsatte banen en særlig sorteringsvogn på knap fem meters længde.

Rationaliseringsgevinsten var stor, ikke bare rent tidsmæssigt, men også materielmæssigt og personalemæssigt. Et dagligt gennemsnit på ca. 800 postsække undervejs kunne nu reduceres til ca. 50, bl. a. som følge af, at sorteringsvognen kunne foretages undervejs.

Den ovenfor omtalte vagtmand, der fik lov at disponere over en hel kupé, var et rudiment fra diligencernes tids-epoke. Her kunne det nok være nødvendigt at have ham til at passe på de ofte store pengeforsendelser, men i togene var han knap så nødvendig, idet der jo var togpersonale, flere andre passagerer m. m. Alligevel varede det ca. 20 år, før han gled ud i historiens kulisser.

Rene posttog etableres

En ting af interesse er, at de engelske postkupeer allerede fra den spæde start var forsynet med anordninger, hvorved det var muligt at udveksle postsække uden standsning af toget.

I februar 1859 var man i udviklingen nået så vidt, at man kunne indsætte særlige posttog. I Storbritannien indsatte det første mellem London og Skotland med 3 sorteringsvogne, 3 postvogne, bagage- og passagervogn. Det første tog udelukkende for postransport rullede i 1885 mellem London Euston og Aberdeen.

4.000 USA—postvogne

I USA, hvor man i sin tid har haft et meget stort jernbanenet, har postbefordringen pr. jernbane været særligt omfattende. Da postbefordringen var størst, det var de første år efter Anden Verdenskrig, havde USA 1500 postkupeer og 4.000 postvogne, mens det samlede antal mennesker (der betjente disse, var 30.000. 1961 var antallet af postkontorer reduceret til kun 262, 1971 var der kun 8 tilbage, og fra 1972 var der kun jernbanepost på linien New York—Washington. Den sidste tid inden lukningen af denne sidste forbindelse ekspederedes daglig 109.000 forsendelser i retning mod Washington og 130.000 i retning mod New York.

Men den 30. juni 1977 var det som tidligere nævnt forbi med også denne postbefordring. USA har som bekendt i mange år satset mere på fly og bil i transportsektoren, mens jernbanen har været forsømt mere og mere. At der alligevel i de senere år er kommet medvind også for den skinnearbejde trafik, det er indtil nu ikke smittet af på postbefordringen. Sandsynligvis vil det amerikanske postvæsen heller ikke i fremtiden tage jernbanen i anvendelse, der til er denne endnu for stiv og for besværlig at have med at gøre.

Vi kan heldigvis fortsat glæde os over, at DSBs største kunde er Post- og Telegrafvæsenet.

Randers

Spar penge – sy selv – gå i specialforretningen med syartikler

»SYÆSKEN«

Kirkegade 15 . Randers . tlf. 42 29 16

Lækre moderne fritidsstoffer

Stort udvalg i syartikler

Velkommen i Syæsken

Grethe Vestergaard

Et gammelt navn i ny skikkelse

PENSIONAT PALÆ

Torvegade 8 – Randers – Tlf. 42 27 34

Her spiser man godt under hyggelige og hjemlige forhold – Nyrestaurerede lokaler. Kom ind og tal med os – og hør hvad vi kan tilbyde (ny indehaver).

Med venlig hilsen

BRITT SØRENSEN

Tag noget lækkert med hjem – eller spis det her ...

SMEDENS GRILL-BAR

Burchersgade 4 – Randers – Tlf. 411050

Alt i lækkert grill – husk det er os med de store kyllinger.

Med venlig hilsen

KIRSTEN PEDERSEN

Hørning

Et besøg værd – Motel og Modecenter

»MIRANDA«

den tidl. dekoratørskole v/A 10

Hørning — tlf. (06) 92 24 00

Besøg vor pub – –altid frisklavet kaffe m/ hjemmebag eller en drink – moderne motel – rutebil til døren hver halve time – på gensyn!

design

GARDINER

Butikstorvet 13 – Hørning

Tlf. (06) 92 20 22

Venlig hilsen

VIBEKE og ERIK HOLDT

Hobro

Køb hvor De får mest for pengene fra 0 til 6 år. – Alt i baby- og børnetøj finder De i stort udvalg i

LILLE TROLD

Adelgade 45 . Hobro . tlf. 52 41 12

Kig ind, vi hjælper og vejleder Dem

Med venlig hilsen Lisbeth Byrgesen

Bag den gode smag

»LYON CONDITORI«

Jernbanegade 15 . Hobro . (08) 52 15 60

Altid frisk og lækkert brød og kager – bestillinger på alt slags brød modtages – Prøv vor lækre fødselsdagskringle.

Med venlig hilsen

Inge og Niels Sloth Vistesen

Køb ost i specialforretningen

OST EN GROS (til private)

Adelgade 14 . Hobro . (08) 52 01 77

Alt i vellagrede oste – prøv vore lækre hjemmelavede sild

Åben torsdag 10–17.30, fredag 10–20,

lørdag 10–12

Med venlig hilsen Jytte Rasmussen

Et besøg værd

SØKROEN

Klejtrup – Hobro – Tlf. (08) 54 60 44

Her er maden i topklasse – Selskaber modtages gerne – Vi leverer også gerne ud af huset – såvel varmt som koldt. – Med venlig hilsen

VÆRTEN

Lad også det blive Deres fristed ...

RESTAURANT

»JOHN BULL«

Adelgade 71 – Hobro – Tlf. (08) 52 28 22

Kom og nyd en drinks – eller et godt stykke mad i hyggelige omgivelser

Med venlig hilsen

HANNE UDBY

Grenå

Alle ender i bukser fra ...

»LOUISE«

Østergade 20 – Grenå

Tlf. (06) 32 22 90

Hammel

Bag den gode smag

KNUTSSONS BAGERI

Randersvej 5 . Hammel . tlf. 96 12 24

Alt i lækkert brød og kager

NB: Prøv vor lækre fødselsdagskringe

Bestillinger på alt slags brød modtages

Vore funktionærer handler hos

SV. CHRISTENSENS EFTF.

v/ Greta Jakobsen

Østergade 26 . Hammel . Tlf. 96 10 36

Vin – tobaksvarer – foto – aviser –
ugeblade – skriveartikler m. m.

Vi handler i

KETTYS PØLSEBOD

Vestergade 14 . Hammel . tlf. 96 31 75

Pølser – is – konfekturer – skærekage

PS: Prøv vor specielle bøfsandwich

Med venlig hilsen ERNA JENSEN

Lad os tage poleringen af Deres
vinduer – gør som de mange –
ring efter

HAMMEL NY VINDUESPOLERING

Tlf. (06) 96 39 08

Kommer overalt – også i hjørnerne

»Det er billigere end De tror«

Ebeltoft

EBELTOFT EL-KØB CENTER

Nørreport 1 . Tlf. (06) 34 14 44

Belysning – Hvidevarer — Installationer

Alt arbejde udføres

nyt – samt reparationer

LANDET RUNDT

NÆSTVED har taget en ny tilbygning til stationen i brug. Den nye bygning, der ligger nord for stationsbygningen, rummer DSB Rejsebureau, Turist- og Servicekontor, faciliteter for Taxa samt toiletter m.m.

TØLLØSE station har i interiøret gennemgået en modernisering, der har gjort forhal, stationskontor m.m. smukt og tiltalende.

NÆSTVED, der øst for Storebælt var en af dampdriftens sidste bastioner, har fået fjernet den gamle kulgård syd for remisen. Næstved gennemgår iøvrigt i disse år en gennemgribende modernisering, men endnu har stationen en del gamle armsignaler i brug, bl. a. togvejsignaler.

KØGE stations remise i nordenden af stationen står i vejen for den kommende S-bane. Den rives derfor nu ned, og DSB har afholdt licitation over bygningen af en kombineret privatbane- og statsbaneremise. Den nye remise bliver på 405 kvadratmeter.

TÅSTRUPs rutebilgarage rives også ned. Også denne nedrivning har der været afholdt licitation over.

SCANDIA-RANDERS A/S har fået sikret produktionen endnu en periode. DSB har afgivet ordre på 14 regionalpassagervogne, 7 Bn og 7 Bns, til en samlet pris af ca. 25 mio. kroner. Desuden har man for ca. 11 mio. kr. bestilt 50 containervogne litra Sgs.

DAMPSKIBSSELSKABET ØRESUND påregner i 1979 at indsætte endnu en af den nye type flyvebåde, en såkaldt »Westamaran«.

I FREDERICIA er den tidligere næsten legendariske skydebro, der også forhen var drejeskive, blevet erstattet med en sporsløjfe, bl. a. af hensyn til de nye MR-tog.

GEDSER station påregner at tage et nyt sikringsanlæg i brug i 1979. Stationen får installeret det overkomplette sikringsanlæg fra den nu nedlagte København L.

ODENSE ny rutebilstation, beliggende mellem Odense stationsbygning og remisen, tages i brug den 28. maj 1978.

Fredericia station skal have nyt sikringsanlæg, idet det gamle, der stammer fra stationens bygning i 1935, er ved at være udslidt, og det kniber med at skaffe reservedele. Hele det nye sikringsanlæg skal placeres i en kommandopost øst for stationen i den sydlige ende, i Birkehaveskoven. De hidtidige 4 signalposter ventes revet ned. Projekteringen af det omfattende anlæg skal begynde i 1979, og den nye kommandopost ventes taget i brug i 1982 eller 1983. Hele projektet forventes at koste 25-30 mio. kroner. Sandsynligvis bliver den nye kommandopost med tiden en af landets store fjernstyringscentraler. I øjeblikket fjernstyres strækningen Kolding-Fredericia-Vejle fra Fredericia, og der er planer om at lade Fredericia fjernstyre hele strækningen Fredericia-Esbjerg og strækningen Fredericia-Århus.

(OLJ)

ML + SL er oprangeringen på et nyt tovognstog til DSBs sidebaner, som der er planer om at afgive ordrer på i 1979. Toget vil i ML-vognen få motor og styre rum, mens SL-vognen vil være styrevogn. I begge vogne vil der være passagerafdelinger. Det nye tog vil afvise om de nye MR-tog, DSB for tiden modtager, og mange komponenter vil være identiske for de to togtyper, ligesom disse vil kunne kobles sammen og køre med betjening fra samme førerum. ML-SL-togets udformning skal dog først godkendes af DSBs ledelse, før det er afgjort, om denne togtype bliver fremtidens sidebanetog.

FRA KLUBBERNE

KLK har mange aktiviteter, bl. a. også en entreprenøraftdeling. Denne har i 1977 udført en stor opgave ved at nedbryde en 2000 kvm stor tagkonstruktion hos en tømmerhandel i Haderslev. KLK erhvervede herved en anseelig mængde tagplader af næsten ny dato. Det er hensigten med tide at bruge disse til en projekteret vognhal ved remisen i Lunderskov.

VBV, Veteranbanen Bryrup-Vrads, kørte også i denne vinter juletræstog, en tradition, der stammer helt tilbage fra HBS' tid. Banen har i 1977 haft rekordår, idet der er indkørt over kr. 100.000 ved billetsalget, en fremgang på små 30.000 kr. i forhold til 1976. Der er befordret ca. 50.000 passagerer i ca. 1.000 tog mellem Bryrup og Vrads i 1977. I

Hjørring

Vær prisbevidst -
tank hos Shell

hos Ib
Shell

Hirtshalsvej . Hjørring . tlf. 92 28 65

Frederikshavn

Gå til den rigtige slagter

TH. LASSENS EFTF.
v/ Henning Jensen

Danmarksgade 86 . Frederikshavn
Tlf. 42 06 78

Kød - -flæsk - alt i lækkert hj.lavet
pålæg - Altid mørt og velhængt okse-
kød til alle formål - Køb det bedste -
det gør vi

Farsø

Smarte piger og drenge går i ...

»BUTIK SØS«

Nørregade 28 - (08) 63 22 86 - Farsø

UNG MODE - vær velklædt i cowboy-
tøj og fløjlstøj.

Kom ind og få en tøjsnak.

STEDET FOR HAM OG HENDE

1978 fejrer VBV sit ti års jubilæum som veteranbane

SHS, der som bekendt bygger sporvejsmuseum ved Skjoldnæsholm, har af Ringsted Kommune fået bevilget yderligere kr. 7.000 til etablering af parkeringspladser ved Skjoldnæsvej. Kommunen har tidligere ydet kr. 15.000 i tilskud. Parkeringspladserne er stort set færdige, og de ialt kr. 22.000, man således har fået tildelt, dækker omtrent anlægsudgifterne.

SHS, hvis sporvognssamling indeholder vogne fra København, Århus, Odense og Flensburg, har fra Malmö Lokaltrafik fået foræret boggiemotorvogn nr. 74, som sidst var i drift på den i april 1973 nedlagte linie 4 mellem Malmös centrum og Limhamn. Vognen kom til Skjoldnæsholm i oktober 1977.

Silkeborg

Vi handler i

»GARDENIA«

Ringgården – Nylandsvej 25 – Silkeborg

Alt i årstidens friske grøntsager
Planter – Blomster – Moderne binderi
Fikse visitbuketter – Alt laves efter
ønske.

Med venlig hilsen
L. ARDAL

Vi mødes på

RESTAURANT »HJØRNET«

Lyngbygade 19 . Silkeborg (06) 82 42 27

Nyd et lækkert stykke smørrebrød el-
ler bare et lille glas i venlige omgivel-
ser. – Lad os tage besværet til Deres
fester. – Platter og smørrebrød også
ud af huset

SILKEBORG SPAREKASSE

Tlf. (06) 82 52 66 . Postgiro 3 00 78 63

Mandag, tirsdag, onsdag 9.30–16.00

Torsdag 9.30–17.00

Fredag 9.30–18.00

SKOLETORVETS CAFETERIA

Skoletorvet – Silkeborg – Tlf. 82 96 96

Her får De maden uden ventetid

God daglig madpakke – Åbner hver dag
kl. 7 – med frisklavet kaffe og varme
rundstykker. Venlig og hurtig betjening.

Køb KØD hos den rigtige slagter ...

SLAGTERMESTEREN

v/ Poul Nielsen

Frederiksberggade 5 . Silkeborg

Tlf. (06) 81 21 12

Vi fører kun én kvalitet – den bedste –
Det er os med de gode ugepakker til
de rigtige priser – ring og bestil – vi
bringer til døren for kun 5 kr.

Se godt – se godt ud med
moderne briller fra

LAURS BAK

v/ Leif Dahl

Søndergadecentret 9 . Silkeborg

Tlf. (06) 82 11 93

Urmager – Optiker

Reparationer på eget værksted

Horsens

Kør ind til

GULF SPAR TANK

Sønderbrogade 54 . Horsens

Tlf. (05) 62 20 30

Benzin – Olie

Døgnåben – spar penge – tank selv

Husk vor velassorterede kiosk

Lad også syning blive Deres hobby –
alt til syning – på et sted

BERNINA

Smedegade 17. Horsens . (05) 62 35 55

Kvalitetsmaskiner, der kan det hele –
Gode brugte og demonstrationsmaski-
ner – Reparationer – Kom ind og få en
sysnak. – Med venlig hilsen

KURT PEDERSEN

Stedet for smarte piger

SISSE

Thornbogade 14 . Horsens . tlf. 61 66 45

Altid det sidste nye i bukser –
nederdele – bluser m. m.

Kom ind og få en tøjsnak

Kjellerup

Gå hellere straks til specialforretningen

HOLM BOLIGUDSTYR

Vestergade . Kjellerup . tlf. 88 22 88

Gardiner – Sengetøj – Hvidevarer

Ryomgaard

Gå først i Bixsen

»BIXSEN«

Ryomgård – Tlf. 39 90 98

Hold Ind til

RYOMGÅRD CAFETERIA

Tlf. (06) 39 42 44

Altid en god veltillavet middag

Frisklavet kaffe

Hyggelige omgivelser

med venlig betjening

Skanderborg

Møllegade 96 06-52 13 31

SKANDERBORG

– hvor godtfolk mødes

Ikast

Gå hellere straks I

Strøget 46 – Ikast – Tlf. (07) 15 44 22

STEREO. Her finder De alle kendte
mærker. – 1. kl.s reparationer udføres
på eget værksted.

Med venlig hilsen

Knud Frandsen og Per Nielsen

Karup

Lad Deres vogn komme i trygge og
fagmæssige hænder

HEDENS AUTO I/S

Industrivej 40 . Karup . tlf. (07) 10 18 91

Moderne autoværksted – køb – salg

Med venlig hilsen

Flemming Vestrup – John Nielsen

Vær gæst ved Deres egen fest
lad os tage besværet

KARUP FORSAMLINGSHUS

Bredgade 15 . Karup . Tlf. (07) 10 10 49

Gælder det familie-, forenings- eller
firmafester – så ring og få et godt
tilbud.

NB: Vi har platter og smørrebrød
hver dag

VBV, Veteranbanen Bryrup-Vrads, befordrede på den kun ca. 5 km lange rest af Horsens-Bryrup-Silkeborg Jernbane i 1977 ca. 50.000 passagerer. Dette gav en indtægt på omkring 160.000 kroner ved billetsalg. Klubben håber til sommer at kunne færdiggøre restaureringsarbejdet på damplokomotivet HOJ L 406, tidligere HV 2, bygget i 1928 af Henschel, så man kan fejre lokomotivets 50 års fødselsdag med det under damp.

HHGB er for tiden ved at ombygge remise- og værkstedsbygningerne i Grønnehave. Den søndre halvdel af bygningen rives ned på grund af dårlig stand, og i stedet opføres en ny og længere, der kan rumme et Y-tog.

HELSINGØR VETERANJERNBANES sommerkøreplan foreligger nu, og den omfatter hver søndag i perioden 4. juni til 17. september to dobbeltture mellem Grønnehave station og Gilleleje. Alle tog er damptog, og de vil blive fremført af HgJKs damplokomotiv ØSJS nr. 7.

KLK vil i juli måned køre damptog på strækningen Vejle-Jelling hver søndag. Mellem Odense og Fruens Bøge er det planlagt at køre fra den 17. september til den 22. oktober. Trækraft bliver som tidligere klubbens damplokomotiv F 694.

VBV har afholdt generalforsamling, hvoraf det fremgik, at der i 1977 var en fremgang i billetindtægten på over 30 procent. I 1976 indkørtes kr. 75.000, mens der i 1977 indkørtes ca. kr. 104.000. Klubben har desuden i 1977 modtaget kr. 2816, som var overskudet fra Silkeborg-Kjellerup-Rødkærbro Jernbane i likvidation.

VBV kører i 1978 hver søndag indtil udgangen af oktober på den smukke tidligere privatbanestrækning mellem Bryrup og Vrads. Fra maj til og med september køres også om lørdagen, og i juli køres også daglige aftenture. Der køres efter samme køreplan som i 1977.

ØSJK har for midler, man har modtaget fra Tuborg-fonden, købt en lukket Tuborg-godsvogn, DSB ZB 99 645, bygget af Scandia i Randers i 1954. Vognen agtes anvendt som opbevaringssted for reservedele for Maskinafdelingen i klubben. ØSJK overvejer desuden at anskaffe en lukket godsvogn fra Østbanen, der i sin tid købte nogle brugte Q-vogne fra de nu nedlagte privatbaner i Horsens.

DØDSFALD

Tidl. stationsmester på Sdr. Ørslev station, Hans Th. Christiansen, SNNB, er afgået ved døden i en alder af 77 år.

For de, der ved starten af museumsbanen Maribo-Bandholm deltog i arbejdet i remisen i Maribo, huskes Christiansen som en venlig mand, der altid kunne fortælle om livet ved jernbanen før i tiden. Thi jernbanen var for Christiansen andet end et arbejde, det var hans store interesse, hvilket talrige fotoalbums fra især de danske privatbaner var vidner om.

H. Th. Christiansen måtte for en snes år siden opgive sit arbejde på grund af svigtende syn. Desværre svækkedes synet efterhånden for at forsvinde helt, og for en mand med interesse for at studere livet omkring sig var dette et hårdt slag.

Vi er mange, der vil huske Hans Th. Christiansen som et menneske, vi så op til og respekterede.

-tl-

Lkf H. P. Jørgensen,
fh Ge, 89.

Tgf A. Breinhild,
fh Ny, 88.

Stm N. M. Duus,
fh Hab, 85.

Banearb C. Jensen,
fh So, 85.

Vopsm S. S. Pedersen,
fh Rd, 84.

Bfm N. P. Feddersen,
fh Rb, 84.

Tgf C. R. Mikkelsen,
fh Fa, 82.

Rgm P. Jensen,
fh Ar, 81.

Lkf B. Halberg,
fh KSB, 80.

Lkf C. Christiansen,
fh Hj, 74.

Jernbanedir. Chr. Fogde,
fh E.T.J., 74.

Bhvk H. H. Hansen,
fh Va, 73.

Banearb A. Nielsen,
fh Hs, 73.

Earb N. Povlsen,
fh Gr, 65.

Lkf C. B. S. Nielsen,
fh Rf, 64.

Gx F. C. K. Madsen,
fh Pa, 61.

Fredericia

Få mere for pengene
gå hellere straks i

K. P. CENTRA MARKED
Havepladsvej 136 . Fredericia
tlf. (05) 92 06 74

Stort udvalg i kolonial - konserver - vine - tobaksvarer - dybfrost - grøntsager - husk vi har altid et godt tilbud.

Med venlig hilsen
KRISTI OG KURT PEDERSEN

Køb kød hos den rigtige slagter

Randalcentrets Slagterforretning
Devantiersvej 7 . Fredericia
Tlf. (05) 92 54 77

Kød - flæsk - hjemmelavet pålæg - Prøv vor lækre hjemmelavede medisterpølse. - Spec: Altid mørt og velhængt oksekød - Køb det bedste - det gør vi

MØDESTED

Torsdag den 25. maj kl. 19.00

DJK, L-F AFDELING, afholder medlemsmøde med filmforevisning m. m. på Hotel Dana, Suhrsgade, Maribo. Sædvanlig forplejning kan købes under mødet.

Fredag den 26. maj

SHS indvier Sporvejsmuseet på Skjoldenæsholm.

Lørdag den 27. og søndag den 28. maj

SHS afholder diverse jubelarrangementer i anledning af Sporvejsmuseets åbning. Se omtale heraf andet sted i dette nummer af Jernbane-Bladet.

Torsdag den 15. juni kl. 19.30

SHS afholder medlemsmøde i Frederiksberg Kommunebibliotekers Foredragssal, Solbjergvej 23, København F. (Ved Frederiksberg station).

BOGHJØRNET

VESTBANEN 1903—1978

Af Ole-Chr. M. Plum og Birger Wilcke
170 sider. Hefтет. Illustreret.

Udgivet af Dansk Jernbane-Klub,
Handelsafdelingen, Holmevej 8,
4340 Tølløse. Postgiro 3 17 91 76.
Pris kr. 84,00 + porto kr. 4,00.

DJKs bogserie omhandler efterhånden de fleste danske privatbaner, såvel nedlagte som eksisterende. I de senere år, hvor mange baner har haft runde fødselsdage, har det været naturligt at markere disse med udsendelse af historiske beretninger, der så samtidig har tjent som banernes jubilæumsskrifter. Med den økonomi, de fleste baner har i dag, ville der ikke være mulighed for udsendelse af deciderede jubilæumsskrifter, hvis ikke DJK eller andre foreninger havde taget initiativerne. At banerne så yder et økonomisk tilskud af en eller anden art, det tjener kun begge parter til gavn.

Vestbanens jubilæum den 15. marts i år markeredes da også fra DJKs side med en diger bog om banen fra vugge, men heldigvis ikke til grav. Banen lever i bedste velgående, og om årsagerne til dette kan man bl. a. læse i bogen.

Forfatterne har delt det righoldige stof mellem sig på bedste vis, og man får et levende indtryk af bl. a. de mange stridigheder, der gik forud for det første spadestik. Ligeledes kan nævnes banens militære betydning under Anden Verdenskrig, og man får en anelse om de genvordigheder, jernbanemænd havde at slås med i de fem mørke år, især sabotagehandling, men også elendige arbejdsforhold.

Illustrationsmaterialet fra ældre tid er sparsomt, til gengæld er billederne fra nyere tid talrige og gode, hvad der bøder lidt på omtalte mangel.

Alt i alt er det en bog, der ikke må mangle i den jernbaneinteresseredes samling.

-tl-

En vestjysk privatbane 1978 – »Vestbanen«.

Af Bent Sørensen. 96 sider. Hefтет.
Gennemillustreret. Udgivet af Varde
Museum, Lundvej 4, 6800 Varde.
Pris kr. 38,00 incl. porto. Bestilles på
giro 7 32 71 45 til ovst. adresse.

Bogen er tidligere omtalt i forbindelse med Vestbanens jubilæum, og det er også denne anledning, der har været årsagen til udgivelsen. Bogen er så godt som udelukkende en illustreret

gengivelse af banen og dens hverdag, oplevet i disse år, hvor der moderniseres på alle områder.

Fotografen Bent Sørensen har forstået at fange en række dagligdags situationer i forbifarten, så man levende fornemmer det tidsbillede, som om få år er historie. Man undrer sig over, at der er udsendt så få af disse stemningsbilleder i en tid, hvor jernbanelitteraturen blomstrer som aldrig før.

Last Steam Locomotives of Western Germany.

112 sider, ill. Ian Allan Ltd., Terminal
House, Shepperton. £ 4,50.

Denne bog i stort format er måske et farvel til de sidste damploko i Tyskland. Hvis det er dette, er det i hvert fald et værdigt farvel, som disse – i den triste stund – trods alt kan være fuldt tilfredse med. Der er en lang række fotos fra det meste af Tyskland, alle selvfølgelig med masser af damp, og repræsenterende et vidt spektrum af de maskiner, som stadig har dampen oppe. Teksterne til billederne er på såvel tysk som engelsk.

Stories of the Railway.

Ca. 250 sider. Routledge & Kegan
Paul Ltd., Broadway House, Newton
Road, Henley-on-Thames. £ 3,75.

Den engelsk forfatter udgav i 1912 denne serie kriminalnoveller, som alle tager deres udgangspunkt i eller foregår på jernbanen. At det oven i købet er virkeligt gode noveller, ja, det gør jo ikke bogen mindre spændende. Bogen er fyldt med spænding i mesterligt konstruerede og fortalte historier, og bogen er noget for såvel den kriminalogisk interesserede som for den almindelige læser og jernbaneentusiast.

How to Operate Your Model Railroad.

184 sider, stort format, ill. Kalmbach
Publishing Co., 1027 North Seventh
Street, Milwaukee, Wi 53233. \$ 13,95.

Her er mange illustrationer fra det virkelige jernbaneliv og fra modelbanens, og formålet med dette er at give anvisning på så realistisk en måde som muligt til drift af modelbanen. Driften er måske lidt utraditionel efter dansk målestok, men til gengæld helt i overensstemmelse med amerikanske traditioner. Men tag bogen samtidig som en fin byggevejledning, for det er den virkelig. Og måske bygge nogle signaler, der er anderledes.

ias

Humørspalten

Hun var ikke alt for skrap til at strikke, men hun var dog gået i gang med en pullover til ham. Den blev stor – meget stor, og hun var lidt spændt, da hun gav ham den. Han kiggede lidt på den, bredte den ud på gulvet og spurgte så:

– Hvad skal jeg bruge den til?

– Jae, sagde hun lidt nervøst, – kunne du ikke bruge den til bilen?

Og så var det, han ødelagde det hele ved at sige:

– Jamen, vi har jo en garage!

★

– Lisas kæreste elsker hende så højt, at han kalder hende sin »skønne viol« og sin »duftende rose«.

– Jo, men han er jo også blomsterhandler. Du ville vel ikke have, at jeg som møbelpolstrer skulle kalde dig »min lille madras«.

★

Og så var der den lille Flemming, som hele sit liv havde levet i storbyen og nu var kommet en tur på landet for at besøge sin tante. Den første aften så han tanten plukke en høne og så sagde han:

– Av, sikke et job at passe høns. Må I klæde dem af hver aften.

★

– Hvad synes du om min nye frakke?
– Den er vældig smart. Sådan en havde jeg også – da de var moderne!

★

Anklagede, hvordan kunne det falde Dem ind at stjæle en høne?

– Tja, hr. dommer, det gik sådan for sig: først huggede jeg en kagebog, så slog jeg op i den og der stod:

– Man tager en høne...

★

– Sig mig, sagde en af aktionærerne ved den store virksomheds generalforsamling. – Kan man fortælle mig, hvorfor antallet af ulykker i år er faldet med 70 procent i forhold til sidste år?

– Ah, det er ganske enkelt, svarede den administrerende direktør. – Vi har frataget den unge smukke frk. Larsen posten som samarit og har i stedet bedt portneren klare det.

Viborg

SØRESTAURANTEN

– Stadig stedet for god mad
såvel i huset – som ud af huset

Viborghallen . Sct. Mathiasgade
Viborg . Tlf. (06) 62 02 12

Gourmeter spiser i

»PEBERKVÆRNEREN«

Mathiasgade 74 – Viborg
Tlf. (06) 62 42 43

Velhængt oksekød til skønne bøffer –
hertil anbefales Husets vin
Husk vor åbne grill – se vort righoldige
spisekort med alt hvad hjertet kan
begære

– Vi ses i »Peberkværneren« –

Vær prisbevidst – gå til

Brunshåb Købmandsforretning
Vinkelvej 101 – Tlf. (06) 620114 – 621790

Kolonial – konserves – vine – tobakker
Det er os med de gode tilbud

Med venlig hilsen
RUBY HEIBERG

Stedet for moderne hårpleje ...

I C I – SALONEN

Mathiasgade 44 – Viborg – Tlf. 62 10 30
Individuel hårpleje netop efter din type
1. kl.s præparater bruges og sælges
gerne.

Spec.: MODERNE KLIPPETEKNIK

Gå til fagmanden

MØNSTED ELEKTRO

Bredgade 19 – Tlf. (06) 64 54 75

Jeg anbefaler mig med alt indenfor
elektriske artikler – reparationer samt
salg – dynamoer – startere til biler –
husholdningsmaskiner
Ring og vi klarer sagen
Med venlig hilsen
Leif Pedersen

Kør ind til ...

ESSO PÅ RINGVEJEN

Viborg – Tlf. (06) 62 16 16

Benzin – olie – smøring – quick-service
Bilistbutik – Husk eftersyn af bilen er
i kyndige hænder hos os.

Med hilsen – R. KROMANNE

Vi klarer enhver opgave
indenfor reparationer

C. D. CENTER

Dumpen 2 A . Viborg . (06) 61 25 20

1. kl.s reparationsværksted indenfor
cykler og knallerter – alt udføres fag-
mæssigt, hurtigt og samvittighedsfuldt

Vi borger for kvaliteten

Viborg Blikkenslageri ApS
Nytorv 5 . Telefon 62 62 47

Vi udfører alt indenfor vand-, varme-,
sanitet- og fjernvarmetilslutning

Ring og få et godt tilbud u. forbindende
T. BAK . 62 91 15
J. WESTERGAARD . 62 46 24

Skals

Altid friske varer ...

DALSGÅRDS BLOMSTER

Skals – Tlf. (06) 69 42 95

Dekorationer – visitbuket – krans

Alt i årstidens frugter og gaveartikler
m. m.

Jebjerg

Bag den gode smag

DOKTOR BAGERI EFTF.

v/ Inga og Peter Bjerk Jørgensen
Vestergade 1 . Jebjerg . (07) 57 43 90

Altid frisk og lækkert brød og kager
Prøv vore hjemmebagte småkager

Bestil. på al slags brød modt. gerne

Åben kl. 6.30–21.30 – også søndag
Tirsdag lukket

På gensyn INGA og PETER

Rønne

Vi ses på

RØNDE CAFETERIA

Hovedgaden 16 . Rønne . tlf. 37 14 25

– hvor venner mødes

et godt sted at gæste –

Holstebro

Hvor etatens – og andet godtfolk
mødes

Stationsvej 54 . Holstebro
Tlf. (07) 42 75 89

Stedet hvor man kommer igen
Alt i lækkert grill – På gensyn!
Åbent kl. 8–24

Støtteklubben BK Sct. Jørgens
venner indgang i gården

Kør ind til

HAAHR BENZIN

Gartnerivej . Holstebro . (07) 41 07 69

Benzin – Olie

HUSK: Haahr mini marked

Med venlig hilsen

JONNA og EIGIL HANSEN

Roslev

En forretning med liv i

SALLING AKVARIEHANDEL

v/ Henning Østergaard

Stort udvalg i fisk – planter – akvarier
i flere str. – pumpe – varme – foder –
grus og meget andet. Vi fører også
Nyassaciklider. Åben hver dag til kl. 18.
Kig ind.

SALLING AKVARIEHANDEL

Kirkebakken 17 . Roslev . (07) 57 17 02

Aars

Gå i specialforretning, hvor udvalget
er størst og priserne mindst ...

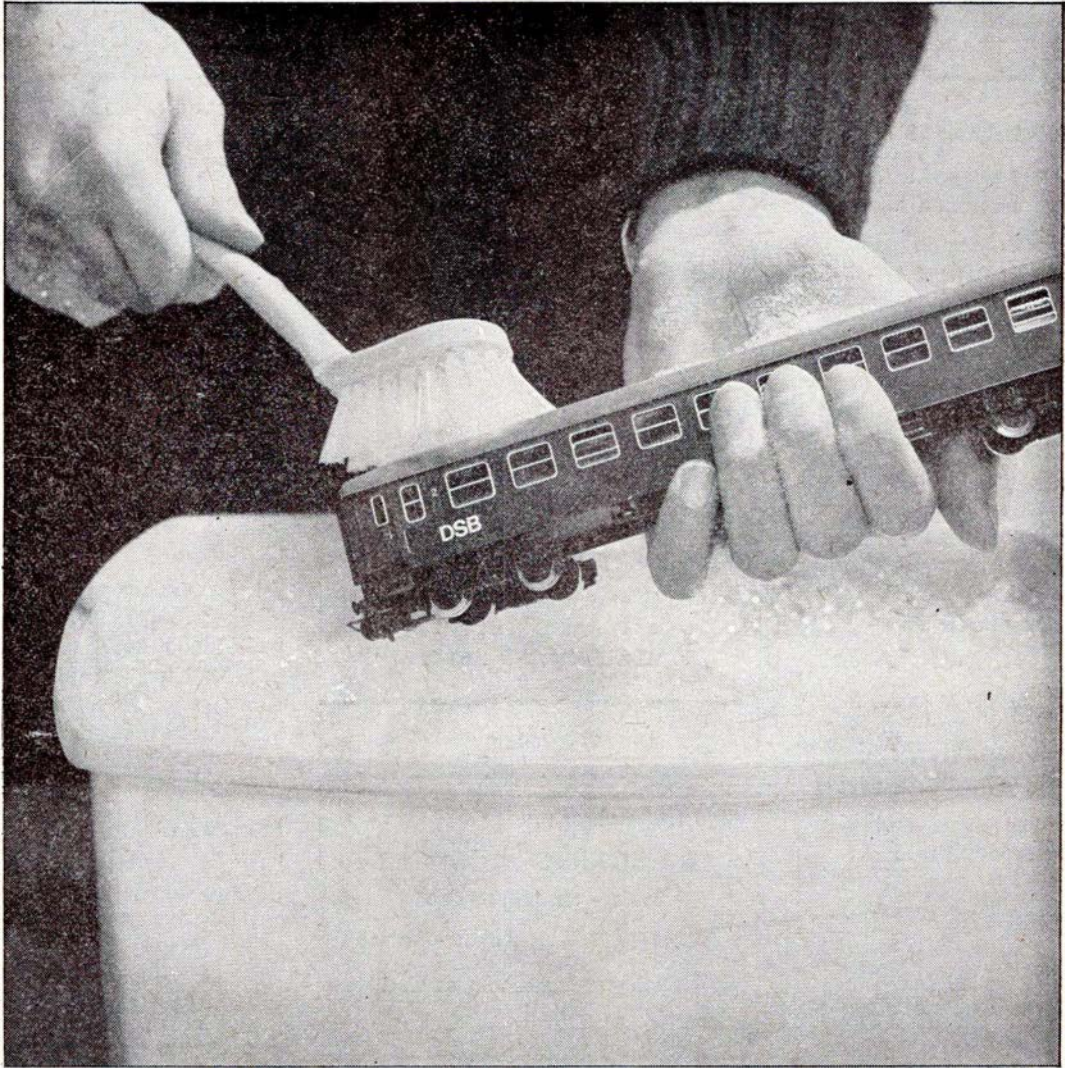
ÅRS TÆPPECENTER ApS

V. Boulevard – Tlf. (08) 62 33 82

Vi ta'r mål og lægger på

Kom ind og få en tæppesnak

Fin parkering

Vand og sæbe skal der til...

og støvsugere, børster, specialredskaber m.m.
Men fremfor alt friske folk, som sætter en ære i at
aflevere rene og pæne vogne til DSB
og deres kunder.

Det Danske
Rengørings
Selskab